

10
D. ANTONIUS MARIA CORREALE
Congregationis Clericorum Regula-
rium Præpositus Generalis.

Hoc Opus inscriptum *Confessarius Monialium* à P. D. Cajetano de Alexandris no-
stræ Congregationis Theologo compositum,
& juxta assertionem Patrum, quibus id cõ-
muni firmo, approbatum, ut Typis mandetur,
quoad Nos spectat, facultatem concedimus
In quorum fidem præsentem litterarum manu
propria subscripsimus, & solito nostro Si-
gillo firmavimus.

Dat. Romæ die 24. Septembris 1712.

D. Antonius Maria Correale Præpositus
Generalis Clericorum Regularium.

D. Joseph. Maria Aliprandi Secret.

NOI RIFORMATORI.

dello Studio di Padova.

Havendo veduto per la Fede di revisione, & ap-
provazione del F. F. Tomaso Maria Gennari In-
quisitore, nel Libro intitolato; *Confessarius Monia-
lium* Sec. Instrutto à P. Cajetano de Alexandris
Clerico Regulari, non v'esser cosa alcuna contro la
Santa Fede Cattolica, e parimente per attestato del
Secretario Nostro, niente contro Francie, e buoni
costumi, concedemo Licenza che possi esser stam-
pato, osservando gl'ordini in materia di Stampe, e
presentando le solite copie alle Publiche Librerie
di Venetia, & di Padova.

Dat. 18. Settembre 1712.

{ Gerolamo Venier Kav. Proc. Rif.

{ Gio: Francesco Morosini Kav. Rif.

Agostino Gadaldini Segr.
CON-

11
CONFESSARIUS
MONIALIUM.

CAPUT PRIMUM.

De Monialium obligationibus.

§. I.

*De obligatione Monialium tendendi ad per-
fectionem ratione status.*

Irgines contemplativam, & cõ-
nobiticam vitam profitentes,
variis in primitiva Ecclesia
fuerunt nominibus nuncupa-
te, & quidem omnibus sancti-
tatem præferentibus. Sacer-
dotes illas appellavit Basilius, Deo Sacratas
Fulgentius, & velatas Christi Sponsas Opta-
tus. Hoc nostro ævo intitulantur Moniales à
Græco nomine *Movris*, quod *solitudinem ca-
ppantes* significat. Hæc tam speciosa, & plea-
na Religionis vocabula enunciant, quales ex-
primi debeant à Sacris Virginibus mores; un-
de merito. Tractatum hunc ab obligatione
qua tendere ad perfectionem tenentur, exor-
dimur. Igitur.

A 6

Quæ.

Quar. 1. Utrum Moniales teneantur ex vi suæ professionis tendere ad perfectionem.

1. Resp. Affirmative, quia hæc est obligatio sui status, & in quo differunt à laicis. Nam statui laicorum solum dicitur à Christo Matthæi 19. *Serva mandata.* Statui verò Religiosorum, qui insinuatur illis verbis, *Si vis perfectus esse*, ulterius dicitur, *Vade, & vende quæ habes, & da pauperibus, & veni, & sequere me;* per quod denotantur consilia, & per consequens perfectionis sequela. Non tenentur tamen tendere ad perfectionem per omnia opera consiliorum, aut supererogationis, sed per illa tantum, quæ sunt secundum Regulam, & observantias sui Ordinis, quia non se obligaverunt nisi ad illam perfectionem, quæ mediis institutis suæ Religionis comparari potest. Neque tenentur esse perfectæ in facto esse; quia status Religionis non est status perfectionis acquisitæ, sed acquirendæ. Unde neque tenentur ex vi hujus obligationis domitas, seu superatas habere omnes suas passiones inordinatas; sed sufficit, ut ad eas vincendas, quantum poterint, conentur.

Quar. 2. An prædicta obligatio tendendi ad perfectionem sit sub mortali.

Resp. Affirmative, quia est de re gravissima, quam noverunt, & in qua consistit substantia status Religiosi. Ita Corduba, & Rodriguez 2. 1. 99. *Regul. g. 43. art. 1.* Non esse tamen obligationem distinctâ ab obligatione servandi vota, & observantias regulares, probabilis est, ut notat Sanchez in *De cal. lib. 6. c. 5. n. 5.* Quia culpæ, & præcepta nisi ex evidētissimis rationibus sunt multiplicanda; cumque versemur in materia odiosa, quod minimum est, sequendum.

Quar.

Quar. 3. Quando contra hoc præceptum peccent Moniales.

Resp. Peccare contra hoc præceptum, quando transgrediuntur regulam, etiam si ad venialem tantum, vel ad nullam culpam obligaret, eo sine; ut impediant perfectionem, aut quando firmiter statuunt apud se, nullo modo curare de perfectione sui status, quia hoc est directè contra id, quod promiserunt. Valentia, Valquez & alii. Item quando intervenit contemptus consiliorum, quibus pervenitur ad perfectionem. Cajetan 2. 2. 94. 86. *art. 9.* Talis autem contemptus tunc intervenit, quando Monialis refugit subjici consiliis divinis, ut à Deo traditis; vel quando parvi æstimat opera ipsa consiliorum, ita ut illa secundum se vilipendat. Quare si Monialis spiritualem profectum, & divina consilia, ut à Deo tradita, reveretur, & tantum de illis non curat, quia non tenetur ad illa, nec sunt necessaria ad salutem, non peccat mortaliter. Sanchez *loc. cit. num. 9.* ubi subdit, venialiter tamen peccare, quia aequalis contemptus est omittere intentionem, & executionem mediolorum conducentium ad profectum spiritualement.

§. II.

De obligatione Monialium ratione Regulae.

Quar. 1. AN, & quo genere obligationis teneantur, Moniales servare Regulam, seu Constitutiones, & statuta sui Ordinis.

Resp. Teneri equidem, quia Regula, & Constitutiones participant rationem legis, cui

cui se subiecerunt per promissionem factam in professione. Qua autem obligatione teneantur, an scilicet ad culpam, vel ad penam tantum, vel ad utramque, ex ipsis regulis metiendum est. Advertendum tamen, quod si Regulæ, seu Constitutionum transgressio fiat ex contemptu formali, semper est peccatum mortale, ut diximus supra de obligatione tendendi ad perfectionem, quia est peccatum ipobedientiæ formalis; & hoc verum est, etiam si Regulæ non obligent ad ullum peccatum, vel ad veniale tantum, quia licet materia sit levis, contemptus tamen est gravis, & formalis. Ita Navar. Cord. Valent. & Barthol. à S. Fausto in *Thesuro Regisof. lib. 6. quæst. 157*. Quod si transgressio Regulæ, ad nullam culpam obligantis, oriatur ex nimia cupiditate erga aliquid, & non ex alio malo fine, est peccatum veniale, quia dato, quod à Regula non esset prohibita illa actio, esset tamen culpa ex libidine, id est ex nimia cupiditate, ergo à fortiori venialis erit, dum à Regula est prohibita. Ita D. Tho. 2. 2. q. 186. art. 6. ad. 1.

Quar. 2. An Monialis, quæ passim ex consuetudine violat Regulam, quæ non obligat ad culpam, peccet mortaliter ex contemptu.

Resp. Negativè, quia contemptus inclusus in illa consuetudine non est formalis, sed interpretativus; nam formalis contemptus in solo actu interiori voluntatis perfitur, ac proinde ob solam externi operis multiplicationem induci nequit. Bene verum est, quod consuetudo supradicta disponit ad contemptum formalem, sicuti venialia peccata sæpe reiterata disponunt ad mortale. Ita Div.

hom. loc. citat. ad 3. Quare Monialis teneatur sub mortali eam consuetudinem tollere,

re,

re, quotiescumque advertit per illam exponi periculo labendi in contemptum formalem, vel votorum transgressionem, vel etiam præbendi aliis occasionem transgressionis. Sicut, quamvis consuetudo jurandi non possit dici peccatum mortale, at negligentia illam extirpandi, animadverso perjuriorum periculo inde confurgente, est lethalis, Sanchez in *Decal. lib. 6. cap. 4. n. 21*.

Quar. 3. An quando Regula consuetudine laxata est, teneantur Moniales in suo pristino rigore eam servare.

Resp. Quod si Regula accipiatur prout dicit tria substantialia religionis vota, debet exactè in suo pristino rigore servari, quia tria vota obligant ex jure divino naturali, adversus quod nulla consuetudo prævalere potest. Si verò regula accipiatur quatenus præscribit alia tribus votis adjuncta, inter quæ ad numerandum est modus paupertatis, & obedientiæ, potest consuetudine tolli, quia sicuti cum Superior dispensat in aliqua ex illis legibus, excusatur à culpa non observans, excusantur similiter Moniales ex consuetudine non servantes aliqua ex præscriptis in regula, cum contra legem eadem sit vis consuetudinis, & dispensationis. S. Thom. 4. dist. 38. qu. 1. art. 3. quæst. inc. 1. ad 5. & ibi Cajetan. Turrecrem. Palac. alique plurimi relati à Sanchez lib. 6. cap. 2. n. 26.

Quar. 4. An saltem si regula reformetur, & ad pristinum statum restituatur, teneantur illam sic reformatam servare.

Resp. Si Moniales tempore professionis limitatam habuerant intentionem, non se amplius obligandi, quam ad illam regulam sic relaxatam, tunc non tenentur reformatam servare, quia actus non obligant ultra intentionem

nem

nam agentium. Ita multi apud Sanchez. *loc. cit. num. 39.* Si verò absque illa expressa limitatione professæ sunt, tenentur regulam sic reformatam amplecti; quia sponte sua in religione proficentes, se ita regulæ, & vitæ religioisæ subjiciunt, ut paratæ esse debeant, quantum ex se est, ad conservationem ipsius procurandam: quare si bonus religionis status collapsus sit, tenentur moniales pati, ut instauratur, & per consequens tenentur etiam regulam sic instauratam observare. Sanchez. *loc. cit.* alique plurimi ibi relati. Licet tamen regulares regulam, quam professi sunt, teneantur observare, & cogendi sunt; nihilominus Moniales, quæ non ita exactè eam observant, veluti in jejuniis, in comedendo carnes, gestando indusum lineum, recitandis horis matutinis certa hora noctis, sunt tolerandæ, ut in monialibus Santi Benedicti; & hoc esse juxta mentem Gregorii XIII. asserit Pignatel. *tom. 8. consult. 45. num. 25.*

C A P U T II.

De Puellarum receptione ad habitum Religionis.

§. I.

De conditionibus requisitis in Puellis recipiendis.

Quar. 1. Quæ conditiones attendi debeant in puellis ad habitum recipiendis.

Resp. Varias præscribi conditiones tum jure

re naturali, tum jure Pontificio, tum jure particulari singularum Religionum. Ideò hæc omnia attendere debent moniales Deum solum, & bonum Religionis præ oculis habentes, omni carnis sanguinisque interesse postposito. Solum igitur idoneas quoad tempus, & vires recipiant, considerata religionis austeritate majori, vel minori, attentisque laboribus, ad quos assumuntur puellæ. Si enim aliqua in cõversam recipiatur viribus destituta, certum est, quod non erit habilis, & similiter si ad alperinam Capucinarum religionem assumatur aliqua delicatula, & debilis, non attenditur in hoc bonum religionis.

Quar. 2. An amens in aliquo genere, sed in reliquis ratione utens, possit ad probationem, & professionem admitti.

Resp. Ex Bordon. *variar. res. p. 2. res. 54. n. 25.* affirmative quia cognoscit quid experietur, & ad quid se obliget, ut supponitur. Imò ejusmodi personæ potius simplices, & leves, quam amentes dicendæ sunt. Item si dementia superveniat Novitiæ jam receptæ, non per hoc tenetur vel novitiatum denudè incipere, vel phrænesis tempus supplere, si per octo, vel quindecim tantum dies dura verit, cum tam breve tempus pro nihilo reputetur. Secus verò est, si in dicta alienatione mentis duret permanentem, nam licet tunc non teneatur novum novitiatum incipere, cum non censetur eo tempore novitiatum interruptus, tenetur tamen, tempus illud dementiæ supplere, quia qui rationis compos non est, disciplinam ecclesiasticam experiri non potest. Ita Sanchez, & Barbo. citati à Peyrin. *r. 2. q. 3. §. 2. n. 39.* contra Bord. *loc. cit. n. 2. 1.* qui negat debere suppleri, & contra Suarez, qui sustinet novum novitiatum esse incipiendum.

Quar.

Quar. 3. Ad quem spectat probare dementiam in ordine ad expellendam puellam Monasterio.

Resp. Ad illum spectare, qui vult illam excludere, *Glof. in cap. Gonsaldus 17. g. 2.* Talis autem dementia probari potest per alias moniales, cum quibus, frustra conuersata fuit. *Rota vol. 2. decif. 107. n. 8.* quia vicinis, & cum quibus conuersata, præsumuntur nota facta nostra, *ex c. quosdam 7. cap. quanto 8. de præsumpt. ubi n. 24.* dicit, dementiam esse probandam ad fuisse tempore professionis, & censetur probata, si constat de amentia ante, & post professionem, quia probatis extremis, præsumitur de medijs, ut de furore argumentantur Anchar. Ruin. & Curtius junior relati à Bordon *supra n. 35.*

Quar. 4. An viduæ, & illicitè corruptæ possint ad religionis habitum admitti.

Resp. Quoad viduas affirmatiuè stando in iure communi, tum ex ipso usu Ecclesiæ, tum ex cap. *Vidua 20. quæst. 1. & cap. Viduas, 1. c. 3.* sed viduam non conuenire admittere ad habitum monachalem virginum declaravit Sacra Congr. Episcop. apud Gaunt. in *Man. Episcop. v. Monialium receptio num. 7.* Quo ad feminas verò illicitè corruptas, maximè si lapsus carnis est publicus, decens est non admitti propter scandalum cæterarum, nisi in specialibus monasterijs mulierum penitentium, & nisi fortè sint aliquæ circumstantiæ, quæ tale scandalum aut minuunt, aut tollant. *Suar. t. 4. de relig. tract. 9. l. 1. cap. 11. num. 2. Lezana 99. regular. cap. 25. num. 9.*

Quar. 5. An Hermaphroditus, si prævallet sexus fæmineus, possit ad religionem admitti.

Resp.

Resp. Cum communi negative, quia id esset in scandalum, & offendiculum multarum quæ ratio desumpta est *c. Desinimus 18. g. 2.*

Quar. 6. An debeant attendi aliæ conditiones in puellis recipiendis.

Resp. Affirmatiuè, scilicet, illas debere esse irreprehensibiles, morigeratas, ut decet sponsas Christi. Ab ipsis procul debet esse omnis defectus, qui illis virginibus nocere possit, tum ratione mali exempli, & scandali, tum ratione periculi inficiendi in reliquis mores, & religionem obseruantiam. Unde scandalosæ, petulantæ, excommunicatæ, hæreticæ, vel schismaticæ aut hæresiosæ, à domo Dei excluduntur, ut expresse habetur *in cap. 1. de stat. Relig. 12. in 6.* Neque debet admitti contagiosa, morbosa, aut dæmoniaca, vel furiosa, immò si talis reperitur ante professionem, est expellenda.

Quar. 7. An puella muta, & surda, vel cæca possit ad Religionem admitti.

Resp. Affirmatiuè, dummodò poterit polliceri intellectu perfecto, & signis, posse consensum exprimere; si enim ad matrimonium carnale est apta, ut probat Sanch. *de matrimon. li. disp. 3. nn. 12.* cur non erit ad spirituale cum nec minor obligationis notitia, nec consensus minor desideretur in matrimonio carnali, quam in spirituali? Ita puellas adductis Diana *in opere coord. t. 7. tra. 1. resol. 142.* ubi ex Sanch. *in sum. t. 2. lib. 5. cap. 3. nu. 2.* notat hoc non procedere, si non solum sit muta, & surda, sed etiam cæca, quia muta tantum, & surda, solis signis edoceri potest professionis naturam, quam per nutus percipere non potest si cæca, neque pariter habere locum, si cæca sit simul, & surda, quamvis non muta, licet hoc non è natura habeat, sed casu, nequit enim.

enim verbis edoceri, quia iurda; nec nutritibus, quia coeca.

Quar. 8. Quid agendum si recipiatur puella quæ postea detegatur gravida, & pariat in Monasterio.

Resp. Admonendum esse Episcopum, qui, si calus sit occultus, solumque Monialibus notus, & timeatur ab expulsiōne scandalum, vel immineat puellæ à parentibus vitæ periculū; illam intra Monasterium detrudet in carcerē à quo non debet amoveri, nisi prius Sac. Congregatione consulto. Interim Monialibus prohibendum cum illa colloqui, & novitiatus annum non currere, rescriptis Episcopo Interamnen. Sac. Congregat. 6. Julii 1593. apud Pignat. l. 6. consult. 85. n. 24.

Quar. 9. An condiciones assignatæ à Sixto V. pro receptione, & professione novitiorum extendantur ad Moniales.

Resp. Negativè, ita enim declaravit ipsemet Sixtus V. in secunda constitutione *Ad Romanum spectat*. Idem dicendum esse de Decretis Clement. VIII. & Urbani VIII. circa receptionem, & institutionem novitiorum, & asserit Lezan. loc. cit. n. 52.

Quar. 10. An puellæ recipi possint ad habitum ante annum duodecimum expletum.

Resp. Negativè Rodrij. Nald. Tamburin. de iure Abbatis. disp. 4. quæst. 2. num. 2. & colligit ex Trident. sess. 25. de regular. ca. 16 ubi sic habet: *Sancta Synodus statuit, atque decernit, ut, si puella, qua habitum regularem suscipere voluerit, major duodecim annis sit non ante eum suscipiat, nec postea ipsa, vel alia professionem emitat, quam exploraverit Episcopus &c.* Nihil tamen in hoc decreto Concilium statuere de ætate puellarum recipendarum ad habitum religionis, docent Sanch.

in decal. lib. 4. cap. 18. n. 33. Villalob. Miranda, Sanchez, & alii, præcipue Medina lib. 2. de continen. contriv. 9. cap. 4. qui interfuit Concilii Trident. quando hoc sancitum fuit. Ratio est, quia Concilium solum decernit de exploratione voluntatis earum, quæ suscipiunt habitum, & profitentur, quod nimirum fit ab Episcopo; vel ejus Vicario exploranda voluntas, si sint majores duodecim annis. Priorem tamen sententiam amplectendam censens, attenda declaratione Sacræ Congregationis, quam refert Vecchius in prax. Novit. disp. 2. dub. 6. & est tenoris sequentis: *Congregatio rescripsit aliquam puellam non debere admitti ante duodecimum annū ad habitum suscipiendū, cujus causa requiritur voluntatis puella exploratio. Non est autē voluntas Congregationis, neque Concilii, ut ante illam ætatem puella admittatur.* Quare puellæ natu minores nullatenus admittendæ sunt, nisi impetrata licentia à Sacra Congregatione super Episcop. & Regul. quæ non nisi rarò, ac matura deliberatione illam concedere consuevit, ut advertit Pignat. l. 7. consult. 87. num. 35. ubi notatur de praxi.

Quar. 11. Quid aliud requiratur ad validam puellarum receptionem.

Resp. Requiritur Monialium consensus. Quia inter Monasterium recipiens, & moniale receptam fit contractus reciprocus perpetuò validurus, si puella profiteretur, qui contractus subsistere non potest, nisi accedente reciproco consensu; quapropter monialium consensus requiritur.

Quar. 12. An debeat concurrere etiam Episcopali licentia, & Prælati, sub cujus gubernio existunt.

Resp. Affirmativè. Quia receptio est ali-

quo modo actus jurisdictionis, quare oportet. ut Prælati, apud quem est propria jurisd. dno, concurrat. Ita Suar. t. 4. de relig. trasi. 9. lib. 10. cap. 11.

Quar. 13. An Episcopi licentia requiratur etiam pro recipiendis puellis in monasteria Regularibus subiecta.

Resp. Videri quodd non, quia concessio hujusmodi licentia est actus jurisdictionis, vel saltem superioritatis, ut diximus; Episcopus autem nullam habet superioritatem in Monasteria Regularibus subiecta; exceptis casibus à jure, & Pontificiis Constitutionibus expressis; quod autem talem licentiam concedere spectet ad Episcopum; nullibi reperitur expressum. Nihilominus tenendum est, ad Episcopum spectare, quia id pertinet ad monialium clausuram, & cujus conservatio Episcopis demandatur per tridentinum, & ita declaratæ Sacra Congr. super Episcop. quam declarationem refert Pignatel. t. 4. consule. 171. n. 4.

Quar. 14. An renuente Abbatissa possint Moniales recipere ad habitum religionis, ejusque probationem, puellam ingressum religionis petentem.

Resp. Possè, dnmmodò accedat consensu Prælati; colligitur ex Suar. loc. cit. quia in actis capitularibus Abbatissa nullam exercet jurisdictionem sibi qua tali propriam, nã jurisdictionis propriè dictæ est incapax; ergo se habet tantum ut monialis talis monasterii, unde fit; quod sicut renuente hac, vel illa moniali, nihilominus valida fieri potest receptio, si interveniat debitus numerus suffragiorum, sic valida etiam erit receptio, quamvis dissentiat Abbatissa.

Quar. 15. An Episcopus, vel Prælati regu-

regularis respectu exemptarum possit in vitis monialibus alicujus monasterii aliquam monialem recipere.

Resp. Universaliter loquendo, quod non, & ita docent Abbas cap. postulatis, num. 14. de concel. praben. & ibi Anton. num. 11. Imola nu. 15. & 16. ubi asserunt, expediendum ab Episcopo cum Capituli consensu indigere consensu Episcopi, & ultra illum, consensu majoris partis Capituli; & idem ait Abbas dicendum de quocumque Collegio. Verumtamen est, quod si Monasterium penuriam monialium haberet, & conventus monitus assignato sibi termino nollet admittere; in tali casu posset Episcopus, vel Prælati supplere conventus consentium; quod probant Dominic. cap. fin. num. 5. & ibi Francus in fine de regul. in 6. quos refert, & sequitur Sanchez. lib. 5. cap. 4. n. 71.

Quar. 16. An peccent moniales mortaliter, si absque justa causa denegent votum puellæ alias idoneæ ad ingrediendam religionem.

Resp. Contra Sanchez, & Caramuel affirmativè, quia lædunt charitatem proximi in gravi, nam unicuique mandavit Deus de proximo suo: & operantur contra bonum religionis, quia expellunt idoneas. Ita Barth. à S. Fausto, & Miranda cum aliis. Quod à fortiori locum habet in admisione ad professionem, cum ad ipsam puella, dummodo sit idonea, habeat jus acquisitum.

Quar. 17. An puella semel, ac iterum capitulariter exclusa ab admisione ad religionem, coacto iterum capitulo admitti possit.

Resp. Affirmativè ex declinatione Sacre Congregationis in Assisien. 10. Junii apu

apud Nicol. v. Novita. m. 23. & hoc maxime locum habet, si occurrant de novo rationes id suadentes. E contra poterit puella capitulariter admissa coacto iterum capitulo novis causis supervenientibus excludi: contrariorū enim eadem est disciplina quantum ad juris dispositionem, *l. diem, §. harriff. de arbitris*, & notat Peregrin. p. 2. *constit. c. 5. §. 11. C. 12.*

Quar. 18. An moniales possint recipere in quocumque numero puellas petentes religionis ingressum, si alias dotibus requisitis sint præditæ.

Resp. Non posse si in monasterio extet jam numerus monialium taxatus juxta decretum Concil. Trid. *sess. 25. cap. 3. de regular. ac Constitutione S. Pii V. Circa pastoralis*, quibus statuitur, ut receptio monialium non fiat nisi intra numerum monialium, quæ ex redditibus, aut consuetis elemosynis sustentari commodè possint.

Quar. 19. An possit admitti supra numerū puella, quæ secum deferat dotem, ex qua commodè valeat sustentari.

Resp. Affirmant Suar. Navar. Lezan. & alii relati ad Novar. *Sum. Bull. comment. 95. num. 7.* Nam talis dos computari potest inter elemosynas, aut redditus monasterii, sicque cessat ratio præsentis prohibitionis. Puto nihilominus non esse recedendum à sententia Portel. qui dicit præfatam puellam non esse recipiendam absque legitima licentia, ob expressam prohibitionem factam.

Quar. 20. An professio puellæ supra numerum admittæ sit irrita.

Resp. Affirmativè juxta dispositionem *cap. unic. §. sanè de statu Regular. in 6.* Talem tamen irritationem putat Sanchez consuetudine abrogatam, quod non admittit Castro-

Palau

Palau dicens, constare de irritatione, de consuetudine vero abrogante non constare. Notat tamen Lezana ex *declaratione Sac. Congregat. sub die 6. Septembris 1604.* Moniales, quæ supra numerum præfixum in quocumque Monasterio recipiuntur, in locum morientium monialium non subrogari (nisi in licentia, quæ impetrari debet a Sacra Congregatione, teste Gavant. aliter sit dispositum.) Nec constare, quin alia in locum earumdem ex numero constituto demortuarum recipi eodem modo possint, quo in uno quoque Monasterio admitti possunt intra numerum, quinimo præfatas moniales sic supra numerum receptas semper quo ad hoc manere supranumerarias, esto in cæteris nihil differant ab aliis, & iis in omnibus sint pares.

Quar. 21. Utrum Episcopus possit numerum augere, si contingat, redditus annuos ita crescere, ut ex iis possit major numerus sustentari sine dispendio monasterii.

Resp. Neque in hoc casu numerum monialium augeri posse ab Ordinario sine licentia Sacre Congregationis. Ita pluries declaravit Sac. Congregat. *super Episcop. C. Regular. in Brundusina die 12. Martii 1602. in Laureana 27. Julii 1604. & 23. Julii 1649.* quæ non conceditur, nisi redditus ita sint aucti, ut quotannis ultra triginta aureos annuos sit aliquid reliqui, *ut in Rhegien. 29. Novembris 1600.*

B

§. 2.

§. II.

De exploratione Voluntatis puella
recipiendæ .

Quar. 1. **A**N, a quo, & quando puellæ
recipiendæ voluntas sit explo-
randa .

Resp. Ex Concil. Trident. *sess. 25. de Regular. cap. 17.* puellæ voluntatem esse explorandam ab Episcopo, vel eo absente, vel impedito, ab ejus Vicario, aut aliquo eorum sumptibus ab eis deputato. Est autem exploratio hæc bis faciendæ, antequam scilicet puella habitum religionis suscipiat, & professionem emittat. Si tamen alicubi legitime præscriptum, quod semel tantû voluntas exploraretur, servandam esse consuetudinem, non obstante Tridentini decreto, docent Miranda, Villalob. Portel. Sanch. & Rodriguez *1. 3. 99. regular. q. 12. art. 3.* ubi in praxi testatur in Hispania servari. Ubi vero utraq; exploratio est in usu, si omittatur prima in ordine ad habitum, sufficit secunda in ordine ad professionem, & ita referunt decisum a Sacra Congregatione Praxis Episcop. *p. 1. v. Morales. Barbof. de potest. Epis. allegat. 500. m. 4.* Quod si contingeret utraq; explorationem omitti, peccaretur quidem mortaliter, quia violaretur constitutio Concilii Tridentini in re gravi, non tamen irrita esset professio, cum Concilium non ponat decretum irritans. Rodriguez, Barbof. Tamburin. & Sanch. *lib. 5. sum. cap. 4. nu. 284.* & ita declaravit Sacra Congreg. Concilii apud Fagnanum.

Quar. 2. Ad quod ordinata fuit hæc voluntatis exploratio .

Resp.

Resp. Ex eodem Concil. *loc. cit.* ad consulendum libertati puellarum, ad dignoscendum scilicet, an illarum electio inconsiderata sit, an seducta, an spontanea, an coacta.

Quar. 3. Quid agere debeat Episcopus, si reperiat puellam non satis in vocatione constantem: vel vi, aut metu in monasterium detralam .

Resp. Quoad primum, debet præfigere terminum quindecim dierum, in quo delibere, an velit inducere habitum, aut profiteri, nec ne. Ita decisum referunt Campanil. Barbof. *allegat. cit. n. 2.* Tambur. *de jur. Abbatif. disp. 4. q. 2. n. 10.* Quoad secundum, debet illam de monasterio educere, in tuto collocare, ejus libertati consulere, & si quid damni passa fuerit, illi providere expensis illius, qui eam in monasterium inclusit, qui propterea debet severe puniri. Tamb. *cit. disp. 33. q. 1. n. 9.*

Quar. 4. An dentur aliqui casus, in quibus licitum sit cogere puellas ad religionis ingressum .

Resp. Tres casus enumerat Peytin. *1. 1. 9. 1. cap. 19. concl. 2.* quorum primus est, quando puella sponte religionem vovit. Secundus, quando conjux conscia de dispositione juris consentit virum ingredi religionem, ut in ea profiteatur. Tertius, quando quis delictum commisit, per quod necesse sit in monasterium detrudi. In secundo, & tertio casu non potest cogi ad profitendum, sed ad ingrediendum religionem, vel ad continentiam servandam, vel ad luendam penam. Cogi insuper potest, si conjugata post duos menses renuat consummare matrimonium, ad deliberandum de religione. Si post quinquentium dicat professionem fuisse nullam. Præter hoc: ca-

B 2 sus,

fus, compellere ad religionem expressè prohibetur sub pœna excommunicationis majoris, non tamen reservatè, à Concil. Trident. *sess. 25. cap. 18.*

Quar. 5. An decretum Concilii, in quo agit de coactione, debeat intelligi de coactione propriè dicta.

Resp. Affirmativè. Ita Azor. p. 1. *lib. 13. cap. 9. 2.* Barbof. *allegat. 104. num. 3.* asseren. Armendar. resstantem, ita fuisse decisum; cum enim decretum sit pœnale, debet stricte accipi, atque ad eò de coactione strictè, & rigorosè sumpta. Hinc neque vehemens persuasio, neque preces, nisi sint personæ, à qua proveniat metus reverentialis, subsunt huic pœnæ, ut notat Bonacin. *de censur. disp. 2. q. 2. pun. 1. num. 1.*

Quar. 6. An hæc excommunicatio extendatur ad dantes consilium, auxilium, consensum, aut favorem.

Resp. Affirmativè ex Concil. Trid. quia huiusmodi actus, cum sint accessorii, & correctivi ad priorem actum, aliquo modo influunt in ipsum, unde merito comprehenduntur sub prohibitione. Et ob eandem rationè extenditur pœna etiam ad scientes puellam spontè non ingredi, habitum suscipere, aut profiteri, si præstes fuerint auctori, aut consensum, aut auctoritatè interposuerint. Nominè tamen præsentia intelligitur tantum illa presentia, quæ sit ex proposito, & intentione actus prohibiti, ita ut contineat quemdã tacitum consensum, ut notat Sanch. *lib. 4. Sum. c. 4. n. 21.* Unde qui præsens esset ex alia causa, non subiectetur huic pœnæ.

Quar. 7. An ad hoc, ut habeat locum hæc excommunicatio, requiratur effectus, scilicet ingressus, aut habitus susceptio, aut professio,

Resp.

Resp. Requiritur, quia non imponitur nisi cogentibus ingredi &c. non dicitur autem cogi ingredi, nisi sequatur effectus, scilicet ingressus &c. Neque habet locum, si coactio non sit ad vitam religiosam suscipiendam, ut notat Navar. Rodriguez, Zerol. Sanch. & Bonac. *dis. cit. p. 2. nu. 6.*

Quar. 8. An pro hac coactione inducenda sufficiat metus.

Resp. Non esse dubitandum, si metus sit gravis, quin ad inducendam coactionem sufficit, quod actus non sit voluntarius; actus autem ex metu elicitus voluntarius non est; quia voluntas meticulousa habet in superficie volitionem, & in medulla nolitionem, *l. Nihil. ff. de regul. jur. Bald. in cap. quisquis. num. 13. de elect.*

Quar. 9. An metus reverentialis sufficiat ad hanc excommunicationem contrahendam.

Resp. Si ex le concipitur a puella ob reverentiam parentum absque illorum cooperatione, non sufficit, quia in tali casu parentes non se habent activè, ita tenent Rodriguez, Ricus, Tamb. & Portel. *in dub. Regular. v. Moniales 12.* Si verò oritur ex declaratione voluntatis parentum, aut consanguineorum, contrahitur præsens excommunicatio, siquidem in iure habetur ratio huius timoris, unde non contradicens ob reverentiam non censetur consentire, *l. si cum dotem, §. non autem tempore, ff. de solut. matrim.* Rursus reverentia parificatur cum metu, *l. 1. §. qua oneranda, quar. rer. act. non det.*

Quar. 10. An peccent moniales scienter recipientes puellam coactà suscipere habitum religionis, vel professionem emittere.

Resp. Quod sic, & quidem mortaliter,

B 3

Pey-

Peyrin. *l. 9. c. 1. §. 2.* Si enim cogentes ad ingressum mortaliter peccant, peccabunt quoque moniales, quia recipientes puellam cooperantur actui iniurioso libertati, & consequenter peccaminofo. Imo incidunt etiam in prædictam excommunicationem, quia coactio ad ingressum, & admissio in presenti casu sunt correlativa, quia coactio, ut diximus, debet intelligi cum effectu, de natura autem correlativorum est, quod dictum de uno, de altero quoque dictum esse censeatur, *l. ult. C. de ind. vid. rel. C. de Cupr. lib. 11.* Si ergo subduntur excommunicationi cogentes, subduntur etiam admittentes, quod clare habetur ex Trident. *loc. cit.* ibi. *Quoquo modo eidem alicui præsentiam, vel consensum interposuerint.* Ita Majol. & Tamb. quos refert, & sequitur Pasqualig. in *Laur. p. 1. n. 664.*

§. III.

De Anno Probationis.

Quar. 1. **A** Quo tempore incipiat annus probationis.

Resp. Incipere a die susceptionis habitus, sive ab eo die, quo communem sequitur aliarum monialium vitam, & incipit puella experiri religionis asperitates, ac incorporatur aliquo modo religioni, ita ut ponatur in dispositione, quod fiat membrum ipsius. Miranda, Faustus, Pasqualig. & alii.

Quar. 2. In qua ætate possint puellæ admitti ad annum probationis.

Resp. Cum communi non posse admitti ante perfectam pubertatem, quæ in feminis perficitur anno duodecimo completo. Ratio est, quia tempus probationis datur ad hoc,

ut no-

ut novitiæ experiri possint religionis austeritates, inter quas supremum omnium locum tenet ogservantia castitatis, cujus difficultates impubes nequeunt experiri.

Quar. 3. An probationis annus debeat esse completus.

Resp. Debere; constat ex Trident. *sess. 25. de Regul. cap. 15.* ibi. *In quacunque religione tam virorum, quam mulierum; nullus ad professionem admittatur, qui minori tempore quàm per annum in probatione steterit; professio autem antea facta, sit nulla, nulloque habeat effectus.* Hoc decreto remanet sublata facultas remittendi annum probationis, qui de partium consensu remitti poterat, *cap. ad Apostolicam de Regular.*

Quar. 4. An iste annus debeat esse completus de momento in momentum.

Resp. Cum communi quod sic, quia Concilium statuit, quod nullus ad professionem admittatur, qui minori tempore, quam per annum, in probatione fuerit; unde qui staret una hora, vel quadrante minus, staret minus anno, juxta *l. 3. §. de minore, & de minore*, atque adeo contra statutum Concilii operaretur. Tum quia quando anni assignatur cum præpositione *Per*, debent esse completi, *l. non juratum & l. si annos; ff. de condition. & demonstr.* Dissentiunt Rodriq. Gratian. Dian., & alii, asserentes sufficere diem esse inceptam, quia in favorabilibus dies cepta habetur pro completa, & in moralibus parum pro nihilo reputatur; sed hæc non subsistunt, quia procedunt, quando lex aliter non disponit, prout in casu. Unde etiam in Anno bisextili duo dies debent computari pro uno, quia tunc ille annus eo solum modo dicitur completus. Ita Sanch. Lessius, Rody,

B 4

& La-

si animo redeundi fugiat. Hoc tamen non admittit Sanchez, nisi quando esset proprie fuga qua religio deseritur animo etiam redeundi; nam si exiret ad vitandam tantum Abbatissæ, vel Magistræ sævitiam, non teneretur incipere novitiatum, quia in rigore fugitiva non esset.

Quar. 8. An censeri debeat interruptus probationis annus, si puella a Monialium capitulo dimissa, & habitu religionis expoliata, postea mutata sententia ad habitum restituitur, antequam exeat ad Monasterio.

Resp. Non censeri interruptum, quia in hoc casu habitus dimissio non est cum effectu egressionis. Suar. Vecc. & Peyrin.

Quar. 9. An probationis annus interrumpatur, si novitia tempore probationis, causa infirmitatis curandæ, in domum parentum habitu religionis induta te transferat.

Resp. Dilcrepant in hoc Doctores. Non interrupti putant Suar. r. 3. de rel. lib. 5. cap. 14. n. 13. Nav. Sorb. & alii, & ita declaratum fuisse a Sac. Congreg. refert Vecci. disp. 12. dub. 3. n. 13. Censetur enim monachus esse in monasterio, quando extra moratur de licentia sui Abbatis, ut dixit Abb. c. cum illorum de sent. excom. Quod procedit, etiam si huiusmodi licentia illicite, & sine causa rationabili concedatur, ut ex Suar. & Diana notat Barbosa. allegat. 101. n. 28. de off. & potest. Episcop. Aliter in hoc puncto iudicavit Rota Romana, apud Farin. p. 1. decisi. 171. n. 2. Quapropter priorem opinionem modo in praxi non esse tutam, ait Gratian. discept. for. r. 1. c. 166. n. 16. quia continuas anni probationis in religione est de forma, & in his, quæ sunt de forma, rigor juris servandus est. Amplectitur hanc secundam sententiam Peyrinus in casu lon-

longæ absentia sine causa procuratæ, ad fugiendas asperitates: si vero absentia sit per breve tempus aliquorum dierum, non mensium, admittit primam.

Quar. 10. An sit de essentia quod novitiatum compleatur a puella habitu religionis induta.

Resp. Esse de essentia; patet ex Trid. sess. 25. de regul. cap. 15. in illi verbis: *Minori tempore quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit.* Hoc confirmat consuetudo; & suadet ratio; nam non posset novitia probare austeritatem monachalem; quæ magna ex parte in vestibus consistit. Ita Azor. Rodriquez, Sanch. Mirand. & alii. Et quidem vestis novitiæ debet esse secundum regulæ suæ statuta. Sylvester v. habitus. n. 1. §. 3. & ubi figura, color, & materia vestium determinata sunt, peccaret mortaliter varians, vel mutans, nisi fieret mutatio parva, quæ non sit notabilis, ut in prolixitate, vel brevitate. Ita Tambur. & ante eum Jo. Andr. de regul. jur. reg. 88. n. 3.

Quar. 11. An moniali novitiæ iusta de causa possit protrahi annus probationis

Resp. Videri quod non, quia Concilium cit. sess. c. 16. expresse præcipit, quod finito tempore novitatus, Superiores novitias, quas habiles invenerint, ad professionem admittant, aut eas in monasterio eiciant, & juxta hoc decretum Sacra Congregatio Concil. teste Mirand. g. 8. de Monial. art. 3. declaravit, monialibus, elapso tempore novitiatus, si habiles sint, præhærendum esse ab Ordinario terminum quindecim, aut viginti dierum, ad deliberandum, num velint profiteri nec ne, & si renuant profiteri, continuo remittendas esse ad parentes, aut sanguineos.

Verum per hoc decretum non tolli, quia ex rationabili causa possit prorogari annus probationis, & proinde verba illa *suntio tempore* intelligenda esse civiliter, ac cum moderata latitudine, & quando nulla fubest causa prorogandi, tradunt Rodriq. Navar. Sanch. Less. & Faulstus, & ita declaravit Sac. Congreg. ut habetur ex *colleff. Card. Bellar. ad c. 15. de regul. sess. 25.* ita etiam observatur in praxi. Alioquin nimis durum esset, ut novitia revolutio anno probationis, confestim, & nulla interjecta mora, expellenda esset e Monasterio, si protinus ob legitimum aliquod impedimentum proficere non posset, aut pro qualibet brevi dilatione impetranda recurrendum esset ad Sedem Apostolicam.

Quar. 12. Quantum possit probationis tempus prorogari.

Resp. Quod si prorogetur, quia novitia de presenti sit inhabilis ad proficendum, & ad ites super venturæ habilitatis, potest protrahifque ad sextum mensem, sicut declaravit S. Pius V. pro Patribus Dominicis in *eorum Constit. ad text. 12. c. 14. de Novit. dist. 1.* referente Donato in *Praxi regul. part. 4. traft. 9. g. 18. n. 9.* & cum hoc sit fundatum in ratione, mihi videtur servandum, quia nisi per sex menses superveniat habilitas, non videtur amplius speranda, præsertim si agatur de moribus.

Si verò protrahatur ratione impedimenti, aut negotii, videndum est, an puella remaneat in novitiatu, ita ut continuari possit experimentum morum ipsius, an verò exeat e monasterio. Si remaneat in Novitiatu, atque adeo in experimento, existimat Pasqual. in *Lauret. p. 1. n. 43.* quod possit prorogari per totum illum tempus, quo durat impedimentum, seu

seu negotium, nam durante causa prorogationis, potest etiam durare prorogatio, cum inde non proveniat aliquod damnum religioni, immò potest diutius novitiæ mores experiri. At si exeat e Monasterio, non poterit prorogari, nisi per breve tempus, in quo non sit moraliter possibile, quòd mutet mores, unde ad summum prorogari poterit per duos menses, nam in minori tempore posset de morum mutatione dubitari.

Quar. 13. An facta una prorogatione, possit fieri & alia.

Resp. Si debet fieri in ordine ad expectandam habilitatem, poterit fieri, si iam inceperit fieri habilis, secus autem si non inceperit, nã tunc prudenter censenda est desperata habilitas. Si verò est faciãda ob negotia, vel impedimenta, poterit fieri, si maneat in novitiatu; at si maneat extra monasterium, nulla modo potest fieri, quia facilè illam disciplinam exueret, qua in novitiatu fuit imbuta.

Quar. 14. An quando prorogatur tempus, debeat compleri de momento in momentum.

Resp. Debere compleri, sicut diximus de anno probationis, nam prorogatio censetur una & eadem cum prima dispositione, ut per Rotam coram Seraph. *Acc. 5326. n. 3.* & primò tempus præfixum ita consuaditur cum tempore postea addito per prorogationem, ut reputetur unum & idem tempus, non autem diversum à primo. Ita in terminis prorogationis novitiatus Rovit. *decis. 60. num. 11.*

Quar. 15. An puella de licentia Ordinarii possit recipi in habitu sæculari intra monasterium ad effectum quidem abitus religiosum suscipiendi, sed non nisi post plures dies.

Resp. Non posse, quia Ordinarii nullam au-
clori.

Cloritatem habent introducendi puellas intra clausuram nisi ad effectum habitus illic suscipiendi in locis numerariis, ac directo ad locum novitatus eundi. *Salernitana 10. Februarii 1645. C. 11. Junii 1646.* Hec habitus suscipi debet fieri immediate, vel ad summum si ad sit consuetudo, puelle detineri possunt in habitu seculari per duos, vel tres dies. In *Brixien. 13. Junii 1594.* Alias tam ingrediens, quam recipientes incurrunt in censuras, & pœnas Bullæ Gregorii, 13. in *Auximana 13. Novemb. 1589. in Asten. 18. Decemb. ejusd. an.*

§. IV.

De bonorum renunciatione ante professionem faciendam.

Arar. 1. **Q**uæ forma in bonorum renunciatione sit servanda.

Ref. Forma in bonorum renunciatione servanda traditur à Concilio Trident. *sess. 25. de Regul. cap. 16.* ubi dicitur, *Nulla renunciatio, aut obligatio antea facta etiam cum juramento, vel in favorem cuiuscunque causæ, pæ, valet, nisi cum licentia Episcopi, sive ejus Vicarii fiat intra duos menses proximos ante professionem: ac non alias intelligatur effectum suum sortiri, nisi secus a professione, aliter verò facta, etiam si cum hujus favoris expressa renunciatione etiam jurata, sit irrita, C. nullius effectus.*

Quer. 2. Qui contractus comprehendantur sub nomine renunciationis, & obligationis.

Resp. Quod cum mens Concilii fuerit novitiorum libertati consulere, in hoc decreto comprehenduntur omnes ille renunciationes, & obligationes, quæ difficilè & re-

ligio-

ligione egressum polluti efficere. Quare sub hac prohibitione veniunt omnes contractus lucrativi, quales sunt donationes, renunciationes, fidejussiones, liberationes à reddendis rationibus &c. Et etiam illi contractus onerosi, in quibus non tatumdem recipitur, quantum datur. Non tamen comprehenduntur contractus emptiois, & venditionis, permutationis, locationis &c. nec testamentum, quia in his casibus, cum non minuatur patrimonium, non leditur libertas novitiæ: ita quod difficilè reddatur egressus, ad quod respexit Concilium: cessante igitur ratione finali, cessabit quoque prohibitio. Ita Sanchez, *lib. Decal. 2. lib. 7. cap. 5. à num. 31. usque ad 35.* alios referens. Addunt aliqui, posse novitiam de propriis bonis aliquid monasterio mutare, maxime si intercedat fidejussio, vel pignus, aut saltem scriptura publica, quia ratio Concilii cessat in mutuo, nam si discedit novitia à religione, facile recuperare poterit, quod mutuo verit monasterio. Verum in praxi sequendum oppositum tanquam conformius menti Concilii.

Quer. 3. An comprehendatur sub decreto renunciatio facta à novitia statim post susceptum habitum sub conditione, ut sit irrita, si non sequatur professio.

Ref. Comprehendi. Ita Navar. Rodriquez & Faust. quos refert, & sequitur Sanchez *loc. cit. nu. 17.* & ratio est, quia in renunciatioe facta in tempore habili, & cum solemnitate requisita per decretum inest tacita conditio, ut professione nondum secuta sit nullius valoris, & tamen ea solemnitas est necessaria; ergo dicendum idem est, ea conditione expressa, cum taciti & expressi idem sit iudicium, 1. cum quid. ff. si cert. pet. & c. rursus, rrxpi.

exprimitur, quod tacite subintelligitur, *l. Cornelia, ff. de hered. instit.*

Quar. 4. An renunciatio facta à puella de suis bonis ante ingressum, intuitu tamen ingressus religionis, sit valida.

Resp. Contra Navar. & alios, quos refert, & reprobat Sanchez *ubi supra num. 3.* esse validam. Quia puella renuncians ante habitationem susceptionem est persona merè secularis, & tractatur de bonorum temporalium renunciacione; ergo non censetur de ea aliquid disponere voluisse Tridentinum, cum *in d. cap.* non loquatur de secularibus, sed de Novitiis, unde subintrat regula, quod prohibita certo tempore, censetur in reliquo permessa. Quare cum ista renunciatio sit prohibita tempore novitiatus, in alio tempore, nempe ante novitiatum, censetur permessa. Et ita hanc sententiam tenent Mandos. Passarel. Gratian Vega, & Sanchez *loc. cit. n. 4.* qui refert, Sacram Congreg. censuisse, dispositionem Concilii non habere locum in renunciacione facta ante susceptionem habitus.

Quar. 5. An renunciatio facta à novitia religionem ingressa, non servatis solemnitatibus juris civilis, sit valida.

Resp. Quod sic. Quia attendendus est status, in quo disponens reperitur, ad videndum, quibus legibus teneatur. Novitia autem, quamvis sit tantum in via ad religionem, reputatur tamen pro persona Ecclesiastica. *Cap. Religiose §. 1. de sup. excom. ubi ceteri Canonistæ.* Si ergo novitia est intra Statum Ecclesiasticum, non tenetur regulare suas dispositiones secundum solemnitates juris civilis, & ideo iis deficientibus erit valida renunciatio. De hoc fuse Sperell. *decis. 16. num. 17.*

Quar. 6. An renunciatio facta à Novitia, juxta

juxta formam Tridentini in favorem monasterii, vel alterius, corrumpat, si novitia ante professionem moriatur.

Resp. Quod sic, quidquid in contrarium sustinet Fulcus. Ratio est, quia secuta morte non est adimpleta Tridentini conditio quæ est, ut non alius intelligatur effectum sortiri, nisi secuta professione. Et hanc opinionem tenent Navar. & Passarel. in privileg. Minor. *cap. 37.* qui testatur, Sacram Congregationem sic respondisse. Idem quoque dicendum est; si professio sit invalida, quia idem est, actum non fieri, & esse nullum, ut late probat Sanchez *de Matrim. lib. 3. disp. 3. num. 5.* Quare si probata nullitate dimittatur ad sæculum per sententiam judicis, evanescit omnino renunciatio, ac si nunquam facta fuisset. Si verò professionem ratificet, renunciatio quoque firmatur absque aliquo actu de novo versante circa ipsam renunciacionem.

Quar. 7. Si renunciatio, seu donatio ex defectu formæ sit nulla, subsequuta postea professione vel tacita, vel expressa, quibusnam debeantur bona novitiæ, parentibus ne, si in istorum favore facta fuit renunciatio; an verò monasterio.

Resp. Videtur, deberi parentibus, quia ex illa renunciacione, vel donatione, quantumvis nulla, colligitur animus profertentis, non transferendi in monasterium, quæ renunciaverat, vel donaverat, juxta *l. legatum, §. fin. ff. de adm. leg.* Nihilominus non obstante hac intentione tenendum est; deberi monasterio. Nam intentio donantis non potuit sortiri suum effectum ob nullitatem renunciacionis, & ideo bona renunciata remanent sub dominio ipsius; unde cum in professione dicit se ipsam, & sua Deo, & religioni; ex

vi hujus efficacis intentionis transferuntur in Monasterium, non secus ac si non præcessisset donatio, vel renunciatio aliqua. Et hoc verum est, etiam si tempore professionis non haberet notitiam nullitatis, quia translatio horum bonorum in monasterium consequitur ad translationem personæ, quæ trahit secum omnia bona, & jura ex natura sua, & ideo non est necessaria in proficiente specialis voluntas transferendi hæc bona, sed sufficit, si intendat tradere propriam personam. Ita Palqualig. in quæst. Moral. Jurid. quæ. 36.

Quar. 8. An valeat renunciatio, in qua novitia nihil sibi nec monasterio reservavit.

Resp. Valere, quia liberam habet potestatem disponendi de omnibus suis bonis volens ingredi religionem, ex Authent. de Monac. §. illud. Ita omnes cum Gratian. cap. 188. num. 29. & 20. ubi de testamento novitiæ, quod non rumpatur, factio intuitu ingressus, licet nihil relictum fuerit Monasterio. Sanch. lib. 7. cap. 3. num. 34.

Quar. 9. An novitia renuncians bona monasterio possit illud obligare ad sibi solvendam certam pensionem annuam.

Resp. Possit, & quidem ita ut monasterium teneatur ex justitia ei solvere dictam pensionem. Peyrin. r. 1. cap. 2. §. 1. ex Ledesma, quibus assentitur Tamburinus; quia novitia ipse actu renunciandi est domina suorum bonorum, atque adeo potest de iis liberè dispendere, cui maluerit, sive absolute, sive cum onere. Constat autem, quod hæres ad justitiam implere onera sibi injuncta. Verum tamen est, quod post professionem non potest uti dicta pensione sine licentia.

Quar. 10. An possit novitia facere elemosynam de suis bonis tempore novitiatus absque

que solemnitate requisita à Trident. dist. cap. 16.

Resp. Possit non solum pauperi extraneo, sed etiam monasterio, dummodo tamen consideratis facultatibus ipsius novitiæ sit modica; & ratio est, quia obstarè non potest libertati egressus à religione. Ita Sanch. loc. cit. n. 22. qui existimat, dictas elemosynas non teneri monasterium restituere novitiæ, si contingat discedere à religione.

Quar. 11. An parentibus novitiæ interdictum sit de propriis ipsorum bonis facere monasterio elemosynas illas, & donationes, quas facere possunt cuicumque extraneo.

Resp. Non esse prohibitum, quia Concilium in d. decreto solum prohibet ex bonis novitiæ aliquid tribui monasterio, non autem ex bonis parentum. Sanch. loc. cit. n. 23.

Quar. 12. An lata sit aliqua poena in parentes, procuratores, vel propinquos novitiarum, qui de earum bonis aliquid tribuunt Monasterio.

Resp. Ex Manuel, & Rodriq. quos refert Sanch. loc. cit. n. 26. esse latam à Concilio, d. cap. 16. excommunicationem ipso facto incurrendam. Alii tamen non latam esse sustinent, sed ferendam; quia Sancta Synodus præcipit sub anathematis poena dantibus, & recipientibus, ne hoc ullo modo fiat, quæ verba solum excommunicationem ferendam continent, ut tradunt Doctores in tract. de excommunic. Sanch. ubi supra.

Quar. 13. Quo tempore faciendi sit renunciatio.

Resp. Fieri debere intra bimestre computandum à die professionis futuræ. Patet ex Concilio loc. cit. ubi dicit, *intra duos menses proximos ante professionem*. Et hoc bimestre esse

esse mathematicè accipiendum, sustinent Sanchez. & Peregrin. ad *Constit. sui Ordini*. p. 2. cap. 1. §. 20. & declaravit Sac. Congr. 22. Ianuarii 1617. apud Aldan. Ratio est, quia dum Concilium statuit bimestre, requirit tempus certum, & limitatum, quod constat ex tot diebus tanquam partibus sibi essentialibus, ita quod si desit unus dies, non dicitur amplius illud tempus, sed aliud diversum. Igitur hoc bimestre numerandum est mathematicè, alioquin si desset unus dies, non diceretur renunciatio facta intra bimestre, sed extra illud.

Quòd si contingat, professionem ultra novitatus annum ex causa prorogari, non est opus, renunciationem fieri intra bimestre proximum professioni, sed est in arbitrio novitiè renunciare intra illud bimestre, quod præcedit ultimum terminum anni formalis probationis, quia lex ea, quæ frequenter accidunt, spectat, & professio frequenter finito anno novitatus fieri solet. Unde cum Concilium petit, fieri renunciationem bimestri ante professionem, intelligendum est bimestri proximo tempori, quo regulariter professio fieri debet. Ita Sanchez *lib. 110. cap. 5. n. 28.*

Quar. 14. Si ex dispensatione pontificia octavo mense novitia esset profectura, an sufficeret in hoc casu tempus bimestre ante professionem ad renunciationem faciendam.

Resp. Affirmativam sententiam tradi à Castro Palao. & Diana, quia Concilium nihil aliud expostulat, nisi quòd renunciatio fiat intra bimestre proximum professioni, sive professio differatur, sive acceleretur. Oppositam tamen ut securiorem in praxi sustinent Sanchez. *loc. cit. num. 85.* Coton. & alii, & sic volunt, renunciationem esse faciendam, vel

vel die professionis, vel die immediate antecedenti, quia dispensatio non se extendit ad accessoria separabilia, sed ad necessario inseparabiliter connexa. Non est autem inseparabiliter connexum, ut renunciatio fiat integro bimestri ante professionem, undè ea dispensatio non extenditur ad totum id tempus, quia tamen renunciatio fieri nequit tempore designato à Concilio, erit servandum in quantum fieri potest, & sic quòd fiat proxime professioni.

Quar. 15. An valeat renunciatio extra bimestre facta à novitia ex ingulto S. Pii V. causa periculi mortis infra annum probationis proficiente.

Resp. Valet, si fiat paulò ante professionem, & mortem, juxta dictam responsione antecedenti de proficiente infra annum probationis ex privilegio. Si autem convalescat, quia ea professio pronulla habetur, cum non decesserit, ut ex relatis a Sperello *decis. 16. nu. 24.* nullius momenti est renunciatio, cum pendeat a professione illa, quæ evanescit; consequenter ea iterum facienda est ad formam Tridentini intra bimestre proximum professioni, probationis anno finito. Peyrin. Bordon. & alii.

Quar. 16. An puella nondum secuta professione possit renunciationem revocare.

Resp. Paqual. in *Lauret. p. 1. num. 26.* affirmativè, quia Concilium decernit, quòd non intelligatur effectum suum sortiri nisi secuta professione, & proinde induit naturam testamenti quoad hanc partem, quod idè est revocabile, quia non sortitur effectum, nisi secuta morte. Nec obstat, quòd renunciatio statim valida sit, & firma, & solum suspendatur effectus; nam etiam testamentum statim

statim ac conditum est cum debitis solemnitatibus, est validum, & firmum; quia tamen non disponit de presenti, sed pro tempore mortis, remanet revocabile. Sic etiam, quia renunciatio non disponit pro tempore presenti, sed pro tempore professionis, nam solum per professionem confirmatur in ordine ad effectum, erit revocabilis. Unde non recte Sanchez *lib. 7. cap. 5. n. 4* 3. asserit esse irrevocabilem, & postea *n. 50.* concedit posse revocari per testamentum. Nam si absolute non est revocabilis, nec etiam per testamentum revocari poterit, semper enim expectandus esset eventus conditionis si esset conditionalis. Huc usque Pasqualig. qui pro se citat Menoch. *consulr. 383. n. 34.* cui adde Carenam *resol. 166. n. 4.* & Burt *decis. 531.* Verum opposita sententia est communis, quam multis probat Bordon. *resol. 60. qu. 10. num. 15.*

Quar. 17. An sit necessaria Episcopi licentia ad valide renunciandum.

Resp. Esse necessariam ex Trident. *d. cap. 16.* ubi habet, *Nisi cum licentia Episcopi, seu episcopi Vicarii, & si Episcopus nolit hanc licentiam concedere, poterit Archiepiscopus supplere, si novitia ad eum recurrat, quia est iuxta de appellationibus in causis suffraganeorum, Dianap. 3. *transf. 4. res. 53.**

Quar. 18. Quinam veniant nomine Episcopi ad effectum hanc licentiam impertiendi.

Resp. Cum concessio hujusmodi licentiæ sit actus jurisdictionis, venire omnes illos, quibus competit jurisdictione. Cum ergo hæc competat Episcopo etiam non consecrato, Archiepiscopo non palliato, Capitulo, vel ejus Vicario, sede vacante, Abbatibus, & Prælatibus habentibus territorium, & nullo Episcopo subjectis, nec non Vicariis Præla-

torum

torum jurisdictione episcopali gaudientium hi omnes poterunt talem licentiam impertiri. Ita Peregrin. *p. 2. cap. 1. §. 25. lit. G.* Poterunt etiam talem facultatem delegare, quia hæc est potestas ordinaria, cum sit à lege.

Quar. 19. An nomine Episcopi veniat Vicarius Foraneus, & Monialium

Resp. Vicarium Foraneum non venire, atque adeo non posse ejusmodi licentiam concedere. Ita declaravit Sac. Congregat. Conc. *in una Sorzanen. die 4. Februarii. 1648.* Neque venire Vicarium per Episcopum ad regimen monialium deputatum, nisi fuerit eidem concessa sufficientis facultas, censuit sæpè Sacra Congreg. Concilii. Secus tamen dicendum est, si in deputatione fuerit concessa omnimoda potestas cognoscendi omnes, & quaecumque causas, etiam civiles, cum omnibus annexis, connexis, emergentibus, & dependentibus, nec non faciendi omnia, quæ juxta formam Sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini facienda sunt, quia, licet in dictis clausulis nulla fiat expressa mentio de facultate dandi dictam licentiam, censetur concessa per equipollens. Ita pariter censuit Sac. Congreg. Concilii *in una Neapolitana 23. Aprilis 1641.* Quod etiam iustinet Pasqual. *loc. cit. n. 26.*

Quar. 20. An licentia Episcopi pro renunciatione requiratur in scriptis.

Resp. Non exigi in scriptis, quia Tridentinum nullam scripturæ mentionem facit, & ubi in scriptis eam obtinendam voluit, id expressit, ut fecit *sess. 23. de Regula. cap. 5.* tradans de licentia ad ingrediendum monialium monasteria. Verum tamen est, quod licet non requiratur in scriptis ad formam actus, requiritur ad probationem actus, pre-

ter

fertim quia ex lapsu plurium annorum non præsumitur, ut dixit Rota in Romana fideicommissi. 14. Novemb. 1624. coram Remboldo. Ita omnes cum Pasqual. in Franc. p. 2. qu. 42. ubi notat, licentiam non solum debere esse petitam, sed etiam obtentam, quia licentia non dicitur adesse, dum tantum est petita. Nec sufficit subsequi, sed debet præcedere renunciationem; cum enim requiratur ad validitatem renunciacionis tanquam forma, eò quòd Concilium irritat renunciacionem factã sine tali licentia, ipsa deficiente actus redditur nullus. Ex quo fit, quòd si renunciatio sit conditionalis, si nempe accesserit consensus Episcopi, tunc solum incipit valere, quando talis consensus accedit, quia tunc solum habetur forma validitatis.

Quar. 21. An decretum Concilii requirens in renunciacione prædictas condiciones intelligatur de omnibus novitiis, an de solis minoribus sexdecim annis.

Resp. Existimat Menochius de arbitrio iudic. lib. 2. cent. 5. casu 43. n. 8. intelligi de solis minoribus sexdecim annis, atque ad eòd novitias ætatem hanc excedentes posse quandoque liberè de suis bonis disponere. Sed contrarium est verius, & servatur in praxi. Mens enim Concilii fuit consulere novitiorum libertati, ne scilicet cogantur in religione permanere, quia egrediendo nequeunt donata recuperare, quæ ratio æquè militat in maioribus sexdecim annis; unde stante paritate rationis, par quoque debet esse dispositio; ita Doctores, quos refert, & sequitur Sanchez in decal. lib. 7. cap. 5. n. 7.

§. V.

De dote ante Monialium Professionem solvenda.

Quar. 1. AN, & quo titulo recipi possit dos pro admissione monialis ad professionem religiosam absque labe simoniæ.

Resp. Posse. Sicut enim in matrimonio carnali non est simoniaca receptio dotis, quia recipitur, non quatenus matrimonium fiat sub qualitate Sacramenti, sed quatenus induit rationem contractus, sub qua ratione, quia habet annexa onera, quæ non possunt sine temporalibus bonis sustentari, licitum est, ut uterque coniux aliquid ad hoc conferat; ita nec erit simoniaca receptio in matrimonio spirituali, si consideretur, non quatenus dicit quoddam genus consecrationis talis personæ ad cultum Dei, sed quatenus importat rationem contractus, ex vi cuius monasterium suscipit in se omnia onera temporalia, quæ ad sustentationem profitentis sunt necessaria. Quare, licet status religiosus, quatenus spiritualis est, vendi non possit, nec aliqua re temporali compensari, tamen quatenus est contractus, onus illud indiget subsidio temporali, ac proinde non est contrarium, neque dissonum rationi naturali, quod puella, quæ religionem ingreditur, temporale aliquid subsidium secum afferat, quo ad eam sustentandam religio juvetur; & proinde Cajetanus in 2. 2. qu. 100. art. 3. ait hoc esse jus naturale.

Quar. 22. An, si monasterium sit dives, possit sine labe simoniæ dotem recipere.

Resp. Sacram Congreg. super Episcop. & Regular. Summis Pontificibus approbantibus, statuisse, ut dotales elemosynæ a monialibus numerariis perfolverentur, tamen si numerus esset taxatus ad mensuram reddituum monasterii. Animadvertit enim Sanctimonialium monasteria sine dotium subsidio diù sustineri non posse, & propter ingentes necessitates, ac casus inopinas plerumque ad inopiam redigi: ideo hujusmodi casibus occurrere volens, fancivit, ut etiam opulentiores conventus possent elemosynas dotales recipere, ut sic reddantur de provenientibus securiores.

Quar. 3. Ad quem spectet dotem monialium taxare.

Resp. Quod, sicut spectat ad principes temporales taxare dotem solvendam pro puellis matrimonio carnali copulandis, id exigente bono communi, sic & taxatio dotis solvendæ pro monialibus spirituale matrimonium per professionem religiosam cum Christo contrahentibus, spectare debet ad ipsarum Monialium Superiores, ad Episcopum scilicet respectu subditarum, ad Sacram Congregationem verò respectu exemptarum, ut notat Cespèd. *de dub. regular. cap. 23. dub. 330. num. 5.*

In hac autem dote constituenda servanda est moderata monasterii consuetudo, & in minori quantitate, quam ubi mulieres nubunt terrestris sponso, ut observant Anna Sing. 11. Riminald. Vincentius Franc. & Rota in *Romana dotis 14. Martii 1635. cor. am. Merlino* impressa per Tamburinum, qui tria advertit. Primò, posse Superiores Monialium in aliquibus casibus taxam dotium limitare justis concurrentibus causis, etiam inficiis, & contra-

tradicientibus monialibus, dummodo semper sufficiens remaneat quantitas pro sustentanda moniali. Secundo, pro supranumerariis, & pro tertia sorore duplicem elemosynam, hoc est duplicatam summam ejus, & 26. Augusti 1616. quod tertia, & quarta sorores careant suffragio in capitulo, quosque altera ex duabus primis fororibus moriatur.

Quar. 4. An monasterium possit pacisci de majori dote, quia puella recipienda est vilis conditionis, vel advena.

Resp. Cum Rodríguez, & aliis non posses quia juxta indulta apostolica monialibus, non permittitur quidquam recipere ultra taxam, nisi quod offertur liberaliter absque pacto expresso, aut tacito, seu præsumpto, cujusmodi utique non est id, quod in tali casu solveretur nomine dotis ultra taxam, unde talis excessus reputaretur simoniacus, ut advertit idem Rodríguez, & ideo deberet restitui, ut notat Diana in *opere coord. t. 7. tract. 1. resol. 329. §.* Quo ad advenas verò extat decretum Sac. Congregat. 30. *Septembris*, 1616. statuens in dotibus recipiendis nullam differentiam admittendam esse inter puellas terrerias, & inter advenas.

Quar. 5. Quid dicendum sit in sequenti casu. Cuidam monasterio impositum fuit onus a fundatore, ut recipiatur una puella sine dote, qua defuncta, sufficiatur in ejus locum & alia, & sic deinceps, cum hac tamen conditione, quòd puella eligenda sit civis. Debet

ne intelligi de civibus tantum originariis, an etiam de civibus ex privilegio?

Resp. Dispositionem cenſeri factam in favorem illarum, quæ ſunt originariæ de loco, quia appellatione civium veniunt tantum originarii, ut notant Accuſi. Bald. & Bovius, & ita cenſuit Sac. Congregat. Episcop. & Regular. in Mantuana Civit. die 29. Novembris 1668.

Quar. 6. An ſit ſimoniacæ conſuetudo quorundam monaſteriorum recipiendi præter dotem quasdam portiones pecuniæ, quas propinas vocant, v. g. ſingulis monialibus dantur quatuor argentei, unum linteum &c.

Reſp. Excufari, ex eo quod dos, quæ exigitur ad ſuſtentationem monialis, non conſiſtit in indiviſibili, ſed ſicut taxari poteſt ſexcentis ducatis, ita etiam taxari poteſt ſexcentis, & quinquaginta diſtributis hoc modo, ut ſexcenta applicentur communitati, & quinquaginta diſtribuantur inter moniales ſingulis dando illos quatuor argenteos, unum linteum &c. ut ſuis neceſſitatibus ſubveniant. Ita Pignatel. r. 7. conſul. 90. n. 13. Advertit tamen Suar. t. 1. de Relig. l. 4. de Simon. c. 17. n. 18. ut in his moderatio adhibeatur, ut ſaltem ſi propter conſuetudinem recipiuntur, iſis non ſolutis, non negentur ſpiritualia, ſed ſervetur modus petendi illa præſcriptus in r. ap. Ad Apoſtolicam de Simon.

Quar. 7. An legatum dotis pro maritandis puellis poſſit dari virginibus ad profeſſionem admittendis.

Reſp. Poſſe, quia quod datur monaſterio puella ingrediente cenſetur datum titulo dotis, ut conſtat ex communi uſu loquendi, qui attendi debet. Cum ergo conditio dotis, &

ver-

verba teſtatoris verificentur in ingrediente religionem, habebit quoque locum ipſius diſpoſitio, præſertim quia ſumus in cauſa magis pia, & favorabili. Bald. Natta, Boer. aliique, quos reſert, & ſequitur Diana in Coord. r. 6. traſſ. 8. reſol. 43. qui ex Otacavia teſtatur hanc ſententiam ſervari etiam in foris contentioſis, & ita sæpè etiam cenſuit Sac. Congreg. præcipuè in Piſaurien. 26. Auguſti 1616. & Maceraten. 29. Junii 1649. Eſt contra Sanch. de matrim. lib. 1. diſp. 33. n. 32. Prædictam ſententiam limitat Pignatel. r. 5. conſultar. 82. n. 3. ſi in legato pro maritandis puellis addit conditio reſtituendi dotem, calu quo proles non exiſtat, quia illa conditio upote mentionem faciens de prole reſtringit diſpoſitionem teſtatoris ad matrimonium carnale, & ita reſert fuiſſe declaratum a S. Congreg. in Bareſi ſubſidii dotalis 15. Octobris 1664.

Quar. 8. An puella, cui Pater reliquit centum, ſi fiat monialis mille verò ſi nubat, poſſit adhuc conſequi mille, ſi monaſterium ingrediatur.

Reſp. Affirmative contra Covar. lib. 1. var. reſol. cap. 19. n. 9. quia conditio illa ſi nubat, cenſetur non ſcripta, & reicitur favore religionis, prout expreſſè habetur, §. ſed & hoc præſenti Autent. de ſanctis. Epiſc. Limitant Medina, Lopez, & alii, quando talis conditio non nubendi, appoſita fuiſſet a teſtatore cauſa conſervandæ familiæ, quia clara, & expreſſa voluntas teſtatoris juris diſpoſitioni reſiſtit; quod tamen, aliis adductis, negat Sanch. de matrim. lib. 1. diſp. 33. n. 2. qui pariter ſuſtinet lib. 7. diſp. 91. num. 46. viduæ ingrediendi religionem deberi legatum, & alimenta reſiſta a marito ſub conditione ſi vitam vidualem ſervaverit; quia per ſpirituale cum Chriſte

matrimonium non cessat vita vidualis, imo plenius fatissit voluntati testatoris cupientis in uxore superstitie specialem quamdam pudicitiam, & honestatem.

Quar. 9. Quinam competat dare dotem puellæ religionem ingredientis.

Resp. Patrem teneri, etiam si ipso invito velit ingredi religionem, quia sicuti obligatur ad dotandam filiam carnaliter ipso invito nubentem, multo magis obligabitur in matrimonio spirituali, cum hoc sit favorabilius temporali. Et hac ratione possunt bona fidei commisso subjecta distrahi pro dote descendens à testatore volentis ingredi religionem. Sanch. de Matrim. lib. 4. disp. 26. num. 7. Quod verum est, etiam si fidei commissum institutum fuisset cum expressa alienationis prohibitione, dummodo tamen non repe-riantur bona libera, pro constituenda dote sufficienti, *Molin. tract. 2. disp. 64 §. n. 1.*

Quar. 10. Quinam teneantur constituere dotem moniali in defectum Patris.

Resp. Teneri illum, qui de jure tenetur constituere illi dotem ad matrimonium carnale contrahendum. Quare tenentur Mater, Patruus sive paternus, sive maternus, & Frater in defectum ascendendum. Sicut enim hi omnes tenentur alere, ita etiam in subsidium dotare, cum dos succedat loco alimentorum; ita Rota in cit. dec. Romana dotis 14. Martii 1635. coram Merlino.

Quar. 11. An liberum sit monialibus admittere puellam ad professionem absque solutione dotis debitæ, vel saltem cum solutione minori taxata.

Resp. Ex Tambur. q. 7. nu. 1. Moniales velatas tam intra, quam supra numerum non debere admitti absque dotali elemosyna, neque

que minori taxata. Pro monialibus vero conversis recipiendis non semper spectari dotem, sed aliquando monasterii necessitatem ex declaratione Sacr. Congregat. die 26. Martii 1596.

Quar. 12. Quo tempore solvi debeat das pro moniali ingrediente religionem.

Resp. Debere solvi in ipsa professione, non autem ante, cum id non solum prohibeatur in Concilio Trident. sess. 25. de Regular. c. 16. sed etiam multo expressius à Sacra Congregatione, que declaravit, dotem monialium penes consanguineos, vel affines relinqui non debere, sed priusquam puella induatur habitu actualiter deponendam esse apud mercatorem, vel penes aliam personam fide, & facultatibus idoneam.

Quar. 13. Quinam competat solvere dotem, si probationis novitiæ anno durante moriatur depositarius constitutus ab Episcopo, & hereditas ejus reperitur non solvendo.

Resp. Nullo modo spectare ad deponentem, quia cum tale depositum habeat vim solutionis, l. obligatione, Cod. de solut. & l. acceptum, C. de usur. sic deponendo consecutus est plenam liberationem, & ideo non tenetur de casu superveniente, alioquin actio semel extincta revivisceret, contra textum in l. qui res, §. Arcam ff. de solut. Pignat. l. 9. consult. 164. Periculum ergo vel cedit in damnum monasterii; cum verissima sit juris conclusio, quod quando debitor ritè, & rectè deposuit, tunc periculum spectat ad creditorem, ut post alios firmant Arismin. Teapat. Medic. & Rota in Romana census vitalitii 29. Januarii 1627. coram Merlino. Vel saltem cedere debet in damnum Episcopi, quia debet Episcopus eligere depositarium

idoneum etiam cum hocjussoribus; officiales enim publici non solent, neque debent sine fidejussoribus admitti, a Ponte de Potest. *Proreg. tit. 3. §. 6. num. 17.* & Paris. de Puteo.

Quar. 14. An ratione damni emergentis, vel lucri cessantis ex dilatione dotis recipiens possit monasterium aliquid recipere ultra dotem sibi debitam.

Resp. Possit quoad damnum emergens, si verè ex dilatione dotis ipsi proveniat: ita Miranda, & Rodriguez, qui advertit, esse in hoc cautè procedendum, ad tollendam avaritiæ suspicionem. Non item potest recipi lucrum cessans; cum enim religiosis prohibitum sit jure ecclesiastico negotiari, ipsis verè nullum lucrum licitum cessare potest.

Quar. 15. An possit alienari dos tradita solita monasterio.

Resp. Dotes monialium supra numerum probentium non possit alienari, præcipit enim S. Congregatio, ut professione secuta in emptionem bonorum stabilium fructiferorum dotes illicò impliceantur, ut ex Barbosa refert Lezan. *t. 3. m. dos.* Dotes vero monialium intra numerum receptarum possit in usus communes, & necessarios monasterii expendi, notat Sperel. *de scilicet. 82. num. 62.* ubi refert per extensum decretum Sacræ Congregationis.

Quar. 16. An pecunia, quæ, ut supra, deberet investi, implicari possit sine debita solemnitate in ædificando monasterio, aut ad emendam domum contiguam ipsi monasterio, ad eam inhabitandam.

Resp. Non possit, quia juxta decretum supra relatum pecunia debet investi in bonis stabilibus fructiferis, in ordine ad sustentationem monialium supra numerum receptarum.

Ad

Ad hoc autem requiritur, quod fructus successivè correspodeant oneri, ut possit commode sustineri, & idè debent accrescere novi fructus, ut sicut onus est annuum, ita quoque sit annuum subsidium. Pasqual. *de sacris. nov. leg. 9. 1073. n. 2.*

Quar. 17. An si monasterium sit gravatum aliquo annuo censu super propriis bonis immobilibus, & aliunde non adsit, unde extinguatur, possit redimi cum dicta pecunia investiendâ, Sacra Congregatione inconsulta.

Resp. Possit. Nam dum extinguitur census, accrescant monasterio fructus illi, quos absorbebat census. Requiritur autem, quod non adsit, unde aliunde extinguatur, quia si adesset, non fieret augmentum fructuum, nec obtineretur finis, quia etiam absque pecunia destinata pro dote adhuc extingueretur. Pasqual. *loc. cit. qu. 1069. n. 4.* qui subdit, quod talis pecunia adhiberi etiam potest pro solvendo residuo prætii alicujus prædii empti à monasterio; nam salvatur, quod pecunia investiatur in re immobili fructifera, quia pars prædii, quæ correspondet residuo prætii, verè est emptæ pecunia in dotem erogata.

Quar. 18. In quibus bonis debet solvi dos pro moniali professura.

Resp. Debet solvi in ære, non in bonis stabilibus, cum pecunia præsens possit commodius occurrere bonis monasterii necessitatibus deservire. Ita ex declaratione S. Congr. Lezane *t. 1. Sum. c. 25. n. 39.*

Quar. 19. Utrum loco dotis in pecunia effectiva, possit fieri remissio cujusdam debiti pecuniarii correspondentis quantitati dotis exactæ, & solvendi à Monasterio parentibus novitæ admittendæ.

C 5

Resp.

Resp. Non posse, si novitia professa sit supra numerum; quia ex mente Sacrae Congregationis dos debet tali pacto investiri, ut sicut accrescit monasterio novum onus, sic accrescant pariter novi fructus. In dicto autem casu nihil acquirit de novo Monasterium, unde tantum aggravatur novo onere, nec sublevarur novo emolumento.

Quar. 20. An monialis transiens ad aliud monasterium deferat secum dotem.

Resp. Afirmant Socinus, Baldus, & alii, quia dos recipitur a monasterio pro alimentis tantum, & suffragio vitæ, & proinde debet sequi monialem, sicut eam sequitur exigentia alimentorum. Verum tenendum est non deferre secum dotem traditam primo monasterio, si voluntarie transeat ad aliud, sive ejusdem, sive diversi Ordinis. Ita Pasqual. in 99. moral. juridic. qu. 32. cum aliis ab ipso relatis, & ita sensit Sacra Congreg. in una Neapolitana sub die 20. Julii 1583. Ratio est, quia monialis proficendo transfert omnia sua jura in Monasterium, ut tradunt communiter Doctores; unde etiam transfert in monasterium jus proprium, quod habet ad dotem; hæc autem juris translatio operatur, quod dos incorporetur bonis monasterii, & fit inalienabilis, sicut cætera bona ipsius. Ergo quando monialis transit ad aliud monasterium, non est ipsi dos restituenda, non secus ac non sunt ei danda cætera bona monasterii.

Neque dici potest, monasterium acquirere dotem sub onere alendi monialem, atque adeo, hoc onere resoluta, resolvi etiam dotis acquisitionem. Hoc, inquam, dici non potest, quia tunc solum, non impleto onere, resolvitur acquisitio, quando per acqui-

ren-

re ntem fiat, quod non impletur, l. qua sub conditione. §. Quoties, ver idem est, ff. de condit. instit. Quando autem monialis voluntarie transit ad aliud monasterium, non fiat per primum Monasterium, quod non impletur onus alendi.

Quar. 21. An Moniali, ut supra, cum ad aliud monasterium transeat, debeantur saltem usus fructus.

Resp. Non deberi Pasqual. loc. cit. num. 8. Cum enim dos, ut diximus, transeat in proprietatem monasterii, & monialis abdicet se omne jus ad illam per professionem, & transferat in monasterium, usus fructus quoque incorporantur bonis monasterii, nec pertinent aliquo modo ad monialem.

Quar. 22. An si secundum monasterium cogatur recipere monialem, sit ei restituenda dos a primo.

Resp. Cum distinctione. Si prius Monasterium instet pro translatione Monialis, teneatur pro videre de dote; si posterius Monasterium nolit recipere absque dote. Quia dum primum monasterium instat pro translatione, præsumitur, quod respiciat proprium commodum, quod percipit ex hujusmodi translatione. Cum ergo posterius monasterium non debeat pro commodo primi monasterii jacturam subire, neque debet subire jacturam alendi monialem. Si vero primum monasterium non instet, sed ipsa monialis, vel superiores judicent expedire, quod transferatur, quamvis posterius monasterium coacte recipiat, existimo, quod prius monasterium non teneatur restituere dotem. Quia Monasterium habet tantum obligationem alendi monialem, quando manet sub ipsius potestate; resolvitur autem hæc obli-

C 6 gatio,

gatio, si desinat esse sub ipsius potestate, & fiat sub potestate alterius monasterii. Neque ex eo, quod moniales coacte recipiunt, valet arguere, quod monasterium coacte recipiat, quia monasterium non representatur in monialibus tantum, sed etiam in Prælati: immò in illis tantum œconomicè, in his verò juridictionaliter; & idè horum consensus sufficit, ut voluntariè dicatur accipi Monialis.

Quar. 23. An quando monialis transfertur ad aliud monasterium ad agendam pœnitentiam, sive secundum monasterium coacte recipiat, sive libenter, teneatur illi primum Monasterium subministrare alimenta.

Resp. Teneri, & desumitur ex *cap. de lapsis 16. quæst. 6. & cap. 11. quis acquirat. 27. quæst. 3.* Nam per hanc translationem non fit membrum posterioris monasterii, neque solvitur viculum respectu prioris, quare neque solvetur obligatio ipsam alendi.

Quar. 24. An monasterium acquirit dotem novitiæ morientis infra annum probationis, emissa tamen professione ex indulto S. Pii V.

Resp. Non acquirere, quia illa professio valet tantum ad finem consequendi indulgentias, non ad finem succedendi in dote, & in bonis per monasterium, ut patet ex declaratione Congregat. Concil. sub die 13. Novembris 1627. in una montis regalis.

Quare Summus Pontifex illo privilegio intendit quidem bono spirituali novitiæ consulere, nunquam tamen quæsitò alterius iuri derogare, neque præjudicium succedentibus ab intestato inferre. Ita Tambur. *civ. disp. 4. quæst. 6.* ubi alios refert, quibus addo
No.

Novarium sum. *Bullar. coment. 119. num. 5.* qui limitat hanc doctrinam, quando professio facta estet in articulo mortis anno probationis completo, in tali enim casu deberetur dos monasterio, & excluderentur venientes ab intestato, juxta *dec. Rovit. 4.*

§. VI.

De Monialium Professione.

Quar. 1. Quænam requirantur, ut professio in religione sit valida.

Resp. Præter liberum cuiusque consensum requiri ex Tridentino *sess. 25. de regul. cap. 15.* ut fiat post quintumdecimum, & unum probationis annum integrum, & continuum; aded ut professio aliter facta nulla sit, nulla mque pariat obligationem, aut alios quocumque effectus tam in foro externo, quam interno, ita ut non obliget ad religionem aliquam in genere, nec in specie, & in hoc correctæ sunt jura antiqua *Cap. Non solum de Regular. in 6.* Neque censetur valida professio facta ante tempus præfinitum à Concilio, etiam si moniales vovisset religionem ipredi, & in ea permanere, & ita declaravit Sac. Congregatio, ut refert *Pignat. l. 3. cons. 1. 55. nu. 16.* An autem si revertatur ad sæculum, ex mente hujus decreti à voto libera dicenda sit, *Pignat. ibi. n. 16.* dicit, fuisse responsum, hoc decretum nihil de voto disposuisse.

Quar. 2. An aliquando valida sit professio intra probationis annum emissa.

Resp. Quòd sic, scilicet quotiescunque accedit indultum Summi Pontificis, idè ex speciali privilegio à S. Pio V. monialibus S. Domini concessio, de quo participant omnes eum eodem.

eodem Ordine communicationem privilegiorum habentes, possunt novitiæ in mortis periculo constitutæ intra probationis annum profiteri, ad lucrandas indulgentias, & alias gratias professarum, non tamen in præjudiciū venientiū ab intestato, ut diximus *paragraphe antecedenti, quesito 23.* Neque in tali casu requiritur consensus Monasterii. Tum quia is non exprimitur in bulla cum aliis requisitis, tum quia illa non est simpliciter professio, quæ habeat incorporare religioni, sed ad effectum tantum, ut diximus, indulgentias consequendi, unde si novitiæ postea convalescit debet denud profiteri, Bordon. in *Miscell. decis. 130.*

Quar. 30. Quibus ex causis resultet nullitas professionis.

Resp. Induci professionis nullitatem non solum ob defectum qualitatum in primo quæsito recensitarum, sed etiam ex metu cadente in constantem virum, qui respectu femine sit rationalis, ac fundatus in vero, & probabili periculo, colligitur ex *Triden. sess. 25. cap. 19.* Et in iudicando metu consideranda est qualitas personæ patientis metum, animi nempe vel imbecillitas, vel fortitudo, ut per Fagnan. in *cap. consultatiōni num. 14. de sponsal. Quod verum est, etiam si metus sit reverentialis, saltem concurrentibus adminiculis, crebris persuasionibus, minis odio, & imperii sæpius repetiti importunitate, ob quæ puella non audeat patri, vel consanguineis contradicere. Layman. in *Theol. mor. lib. 4. tract. 5. cap. 5. num. 6.* An autem sit nulla professio, si per metum cadentem in constantem virum moniales aliquam recipiant, pernegat Suarez, & Vecchius relati à Peyrino *ro. 2. de Præl. q. 3. §. 2. num. 81, ubi oppositum sustinet,**

quia

quia de ratione contractus ultro, citroque obligatorii, cuiusmodi est professio, est, ut par omnimoda sit utrinque libertas; unde eo ipso quod Canones irritant professionem factam metu profitentis, irritant etiam professionem factam metu recipientis.

Nulla quoque est professio, si interveniat error, dolus, & ignorantia circa substantialia religionis, ut si novitiæ profiteatur, putans se non obligari in perpetuum, vel regulam sui Ordinis non esse adeo asperam, & quidem asperitate vires ejus notabiliter excedente. Quia ignorantia excludi voluntatem proficendi, nihil enim voluit, quin præcognitum. *Suar. de Relig. t. 3. lib. 6. c. 5. n. 4. 5. 6.*

Vitiatur pariter valor professionis per iram, aut aliam animi perturbationem, si tales sint, ut rationis iudicium obtenebrent ac impediunt deliberationem requisitam ad peccandum, quia deficit libertas, quæ est forma contractus. *Sanch. lib. 4. cap. 1. nu. 2.* Multoque magis est invalida, si monialis nullam habeat intentionem se obligandi, quia actus non obligant ultra intentionem agentis. In foro tamen externo poterit cogi ad secundam professionem, ut rectè advertit *Castropal. tract. 16. disp. 2. p. 4. n. 3.*

Nulla item redditur professio, si non serventur ea, quæ in particularibus Constitutionibus religionum cum clausula irritante prescribuntur, maxime si constitutiones à Papa sunt confirmatæ, ut notat Sanchez, Tambur. Rodrig. & Bordon. *de profes. cap. 3. q. 16.* Cum enim per illas tollatur potestas aliter recipiendi ad professionem, inducitur nullitas professionis aliter factæ. Rota in terminis statuti prohibentis per verba *Nullus recipiatur, dec. 167. n. 5. p. 2, recem. Bordon, Castropal. & alii.*

Quar.

Quar. 4. An professio simoniaca, vel ob malum finem emissã, sit valida.

Resp. Ad utrunque affirmativè, primum desumitur ex cap. de Regular. c. e. quoniam de Simon. ubi dicitur, simoniacè professum debere detrudi in aliud Monasterium ad agendam pœnitentiam, & si aliud non reperiat, debere manere, ubi emisit professionem; supponitur ergo professio valida, dum decernitur permanentia in Monasterio; & ita sentiunt Navar. & Rodriguez, quos refert, & sequitur Barthol. à S. Fausto, qui cum Azorio, & Silvestro idem asserit de professione ob malum finem emissã.

Quar. 5. An professio viri in Monialium Monasterio sit valida.

Resp. Cùm communi Doctorum negativè, quia ad validitatem professionis requiritur consensus profitentis, & admittentis, sed in hoc casu saltem deficit admittentis. Quare invalida quoque erit professio, si mulier erumpat in masculinum, quod utique posse contingere, docent magni nominis Auctores, præcipuè August. lib. 3. de Civit. Dei cap. 31. Sicut enim Matrimonium carnale, etiam consummatum dirimitur, si mulier hãt vir, ita etiam dirimetur Matrimonium spirituale; ut docent Navar. Sa, Eriq. quos adducit, & sequitur Sanc.

Quar. 6. An in dubio de valore professionis sit valida censenda.

Resp. Quod sic, quia possessio stat pro Religione, & pro certitudine professionis; in dubio autem favendum est Religioni, & possessori. Quare ex Suarez, & Peyrino Monialis dubia de suæ professionis valore tenetur eam ratificare.

Quar. 7. An monialis certa de nullitate pro-

professionis, & omni probatione desinituta teneatur illam ratificare.

Resp. Cùm Sanchez lib. 7. de Matr. disp. 37. n. 3. non teneri, maxime si ex culpa sua non dedit causam nullitati. Poterit ergo manere in religione expectando commodam fugiendi occasionem, si hoc sine scandalo potest contingere. Ratio hujus conclusionis est, quia, cùm in culpa non fuerit, ut professio sit nulla, & re vera libera sit, non est compellenda ad coactè tantum onus subeundum, quod spontaneum consensum propter magnam perfectionem maxime desiderat. Neque ad id debet cogi, quia sine titulo suffragia præstaret, & à Monasterio alimenta reciperet; nam hoc facile evitari potest. A suffragiis enim serendis ablineat, in quantum sine scandalo & sua gravi nota potuerit; & quando commodè abstinere non possit, ne notetur, aut scandalo sit, serat suffragia, & etiam prælaturas admittat, quia omnia hæc ratione publicæ professionis, aut publici officii valida erunt; ad est enim titulus præsumptus, error communis, & vitium est occultum. Quoad alimenta verò, quæ recipit, parùm damni infert monasterio, si computetur servitia, quæ præstat, & fructus ex fundo dotali percepti, qui fructus debent computari ad rationem census vitalitatis, cùm capitale post mortem remaneat Monasterio. At dato etiam quòd aliquod damnum Monasterio resuleret, non est tanti faciendus, ut debeat compensari cum assumptione oneris tam ardui, qualis est obligatio professionis; & ad summum sufficet, si habeat animum resarciendi, cùm fuerit solvendo.

Quar. 8. An idem dicendum sit, etiam quando monialis dedit causam nullitati.

Resp. Affirmativam sententiam Sanchez loc. cit.

cit. existimat probabiliorem. Quia licet peccaverit, cum tamen religiosus status sit tanti momenti, & tam arduus, nulla ratione, & ob nullam culpam quis ad illum est compellendus in vitus. Sicut enim debito ex delicto non tenetur in conscientia ob debiti compensationem perpetuum subire carcerem, sic neque monialis ex sua culpa nulliter professam tenebitur ob damnum quod resultat monasterio, perpetuo religioni se mancipare, libertas enim est superioris ordinis, & pretiosior quocumque emolumento temporalis.

Neque tenetur ratificare professionem, quamvis non possit propter scandalum fugere, aut alio modo a religionis iugo se subtrahere, ut asserunt Castropal. & Moronus cum aliis ab ipso relatis *resp. 82. num. 150.* contra Lezanam, qui licet concedat non teneri ratificare professionem, quoad usque remanet spes fugiendi, vel aliud remedium, vult tamen teneri cessante tali spe, & sublato quocumque remedio, *t. 3. v. Professio num. 24.*

Quar. 9. An monialis sic nulliter professam teneat servare regulam, si permaneat in monasterio.

Resp. Ex vi professionis non teneri, quia nullo vinculo adstringitur religioni. Solum tenebitur ratione scandali vitandi. Quia cum reputetur vera religiosa, & pro hac parte sit legitima præsumptio, scandali ansam merito præberet regulæ observantias transgrediendo. Ex quo fit, quod in rebus occultis, in quibus scandalum omnino cessat, nec ad regulam, nec ad votorum observantiam adstringatur. *Castrop. 2.2. q. 88. art. 1.*

Quar. 10. An percussus monialem nulliter professam, sed ut professam reputatam,

tam, incidat in excommunicationem.

Resp. Quòd non: quia verò non percuteret monialem, sed laicam; unde sicut non incidit in excommunicationem quis occidens Cajum, putans esse Titium clericum, quia non punitur affectus, sed opus externum, ita in casu nostro philosophandum. Moronus *resp. 80.*

Quar. 11. Quid requiratur ad ratificandam professionem.

Resp. Requirit, quod accedat liber consensus monialis, quæ sciens professionem suam fuisse, & esse irritam, velit eam ratam habere. Neque indiget alio consensu Monasterii, etià si acceptatio illius fuisset irrita; tum quia prior consensus præsumitur permanere; tum quia Pontifex in hoc casu pro bono pacis, & religiosarum consolatione dictam professionem tanquam caput nomine religionis acceptat. Neque insuper opus est novitiatum iterare, cum post susceptum habitum plenè monialis experta sit religionem, & religio ejus mores, qui est novitiatum finis *Peyrin. t. 2. de Pral. q. 3. cap. 1. §. 5. n. 145. & 146. & alii.*

Quar. 12. An monialis sic professam possit tuta conscientia retinere locum, & cætera privilegia sibi debita ex prioris professione irrita.

Resp. Sive prior professio fuerit irrita bona fide, sive mala, si casus est occultus, non tenetur locum sibi debitum ex prioris professione dimittere. Si verò ratione antiquitatis professionis existimatæ aliquod privilegium sibi competat, quod in grave præjudicium religionis, aut aliarum monialium cedat, tunc debet se recedat pro foro conscientie impetrare dispensationem; interim verò dum procurat, vel si commodè procurare nequeat, non tenetur cū

nota

notā relaxare, nec ab actibus convenientibus se abstinere. Quod si ea, quæ competunt ratione antianitatis, sint modici momenti, ut pennis ferre suffragium, & alia hujusmodi, non est ad petendam dispensationem obliganda. Peregrin. *ad Constit. sui ord. p. 2. cap. 1. §. 5. & Sanch. de Matrim. lib. 7. disp. 37. n. 68.*

Quar. 13. Ad quem spectet admittere novitiam ad professionem.

Resp. Ad monasterium spectare, quod in monialibus repræsentatur, ut diximus de puellarum receptione. Est enim professio contractus ultro citroque obligatorius, atque adeo requiritur non tantum consensus novitiæ, sed etiam monialium, cum de jure communi ad illas pertineat, ne dum quando recipitur ad habitum, sed etiam quando admittitur ad professionem. Abb. *in c. Ad Apostolicam, ibique Glos. fin. de Regular. & in specie probat Sanch. in decal. lib. 5. cap. a. num. 63.* cum ibi relatis. Quod adeo verum est, ut si Episcopus, vel alius Prælatos compelleret moniales ad recipiendam novitiam ut professam, poterunt ad superiores appellare, sicuti declaravit Sac. Congr. super Episcop. & Regular. *in Colonien. 13. Maji 1652.*

Quar. 14. An novitiæ absque causa capitulariter exclusæ licita sit reclamatio ad superiorem, quod moniales illam non admiserint ad professionem.

Resp. Licet. Ita Doctores, quos refert, & sequitur Pasqual. *in Laurer. p. 2. q. 49. n. 2.* Evidens enim est quod novitia habet notabile interesse in causa, & ejus non admisso sine causa asserti ipsi notabile gravamen, atque injuriam; unde non potest rejici ejus reclamatio in causa præsertim canonica, in qua secundum jus canonicum licet à quocunque gravamine

mine appellare. Ideoque Sac. Congr. Episc. & Regular. *sub die 2. Octobris 1648.* ac alibi sæpius declaravit, moniales non posse rejicere a professione novitiam sine causa.

Quar. 15. An consilio de gravamine, possit Episcopus admittere ad professionem novitiam indebitè exclusam.

Resp. Affirmat Bordon. *in Consil. regul. resol. 57. un. 107.* Quia ad Prælatos majores spectat corrigere ea, in quibus subditi peccant, *Cap. ut jam de sent. excom. & notat Gloss. in Cap. ea qua v. reatu de off. Archiep. & ideo corrigere debent determinationes capitulares injustas. Consultius tamen existimo, præcipere Capitulo monialium, quod indebitè gravatam recipiat. Quod si pertinaciter recusaverint Moniales, de earum contumacia Sacram Congregationem faciat certiorari, ut de opportuno remedio consellum provideri possit: ut resoluit *sub die 5. Novembris 1605.**

Quar. 16. An novitia, quæ toto novitiatu anno fuit infirma, possit admitti ad professionem.

Resp. Ex Peyrino, & aliis affirmativè. Quia non tenetur novitia omnes austeritates religionis experiri in specie, sed satis est, quod probet in genere, perseverando per annum sub obedientia magistræ, & Abbatissæ. Quod si novitia detegatur infirma morbo contumaci, remittenda est ad curandum in domum suam, Sac. Congr. 10. Febr. 1649. *in Salernitana;* ex quacunque tamen causa exivit, non potest postea recipi sine licentia Sacræ Congregationis, 29. Januarii 1601. & 15. Aprilis 1607. Possè item validè, & licitè admitti ad professionem novitiam, quæ morbo, vel senectute est impotens ad regulæ statuta servanda, sustinent Sanchez, Paulus, Navar. & Pe-

& Peregrin. in comment. ad censur. sui ordin. 2. c. 1. §. 18. Quia obligatio ad religionis essentialia, nimirum castitatem, paupertatem, & obedientiam, nullas corporales vires expolcit, sed solum voluntatis affectum. Cetera vero religionis statuta non sunt religiosi status essentialia, sed obligant; dum iusta causa non excusat.

Quar. 17. Qualis litteratura requiratur in novitia admittenda ad professionem tamquam chorista.

Resp. Requiritur, ut saltem sciat legere; cum enim contrahat obligationem persolvendi horas canonicas, non debet esse impotens ad satisfaciendum suę obligationi. Ita fuisse decisum à Sac. Congr. in una *Girgen. 12. Januarii 1604.* refert ex Barbofi. *Tamburin. disp. 6. §. 6. num. 3.*

Quar. 18. An, & ubi fieri debeat exploratio voluntatis novitię, antequam profiteatur.

Resp. Ante professionem quoque ut supra diximus de puellarum receptione, voluntatem novitię esse explorandam ab Episc. vel ejus Vicario etiam in monasteriis exemptis, ut ex declaratione Sac. Congreg. testatur Pasqual. loco cit. n. 44. Pro exploranda tamen voluntate non licet ingredi claustra monasterii, & proinde ingrediens in excommunicationem incurreret, cum id expressè prohibeatur in *Consp. s. Pii V. 1. in Bullar.* Ex iusta nihilominus causa, ut si esset suspicio subordinationis, potest professura educi à claustris monasterii ad Ecclesiam exteriorem; ut notat Tamburinus, quem refert Pasqual. loc. cit.

Quar. 19. An, & quo tempore debeat Præfecta monialium notificare Episcopo tempus professionis emittendę.

Resp.

Resp. Ex Concil. Trident. *sess. 25. de Regular. cap. 17.* quodd, ne professionis tempus Episcopus ignoret, tenetur Præfecta monasterii eum ante mensem certiore facere; alius, quando Episcopo videtur, ex ab officio suspensus sit. Quoad monasteria verò exempta præfigitur spatium quindecim dierum à S. Pio V. in cit. *Constit.* quibus elapsis in hoc se intromittere, Episcopo non liceat.

Quar. 20. An si Episcopus negligeret explorare voluntatem, postquam certior factus est à Præfecta, possit punire Abbatissam, quæ elapso termino admitteret novitiam ad habitum, vel professionem.

Resp. Si monasterium sit exemptum, nequaquam punire potest, quia juxta *Constit. cit. S. Pii V.* si per quindecim dies negligat explorare, non potest amplius se ingerere. At si monasterium non sit exemptum, neque videtur, posse punire, quia ex decreto Concilii non tenetur Præfecta nisi ante mensem certiore facere Episcopum, non autem tenetur ultra debitum tempus expectare. Delinquit ergo Episcopus, si intra tempus assignatum non exploret; quare si Præfectam puniret, negligentiam tuam in alio puniret. Pasqual. in *Laurent. n. 46.*

Quar. 21. Ad quem spectet acceptare professionem novitię profite ntis.

Resp. Spectare ad Episcopum, vel ejus deputatum privative quoad Abbatissam, tenet *Suaroz 1. 4. de Relig. tra 7. §. lib. 10. cap. 11. n. 1.* & colligit. ex cap. *statuimus 20. §. 2.* Quia apud Episcopum tantum est propriè iuridictio. Opus positum sustinet Sanchez, & colligitur ex declaratione Sac. Congr. 22. Februarii 1625. quæ sic habet: *Professio monialium fieri debet in manibus Ordinarii principaliter, non Abbatissa, ex*

quo

72 De Monialium professione .
quo deducitur , quod in manibus Abbatissæ
possit fieri de secundario . Quare servandam
esse consuetudinem cuiuscumque Ordinis , &
provinciæ , aut loci , existimant alii .

Quar. 22. An Abbatissa cum consensu Mo-
nialium validè admittat ad professionem , con-
tra prohibitionem Prælati .

Resp. Si Prælatum simpliciter prohibeat ,
professio per hoc præcisè non est nulla , quia
multa facta tenent , quæ fieri prohibentur ;
siverò prohibeat suspendendo Abbatissæ fa-
cultatem , & protestando se in talem admi-
sionem non consentire , ex rationabili causa ,
tunc professio est nulla ex defectu potestatis
in admittente .

Ita quòd neque per Vicarium potest admit-
ti , quia , quod una via est prohibitum : non
conferatur alia permillum , *cap. quod una de re-
gul. jur. in 6.* unde cum sit prohibita admissio
dicte puellæ per Abbatissam , non est cen-
senda permilla per Vicarium , aliàs frustratoria
esset prohibitio . Patiquis , in *99. moral. ca-
nonic. cent. 4. qua. 307.*

Quar. 23. Quænam privilegia consequatur
Monialis ex emissione professionis .

Resp. In primis consequi plenariam omnium
suorum peccatorum remissionem quo ad præ-
sentem , ita quòd , si emissã professione statim de-
cederet , directa in cælum concederet . Ita
D. Thom. 2. 2. q. ult. art. 3. ad 3. & communi-
ter Doctores , quorum aliqui etiam addunt ,
consequi huiusmodi remissionem etiam quan-
do jam professã de professione gaudet , eam-
que innovat , parata facere , si non fecisset .
Dionysius Carth. & Vecchius de *Novis. disp.*
13. *dub. 5. n. 7.* alios citans .

Relaxantur insuper omnia vota simplicia
realia , & personalia , atque mixta , & in so-
lemne

Caput 3. 73
lemne religionis votum commutantur . Ita
D. Thom. *loc. cit.* & ibi Cajetanus , qui *qua.
ult. ar. 3. ad 3. ait* , ad hanc commutationem
nullam voventis intentionem exigi . Hoc ta-
men locum non habet in votis realibus de re ,
quæ cadit in utilitatem tertii , & ab alio
tertio sit acceptata , quia per acceptationem
acquisitum est jus illi tertie personæ , atque
addè in damnum tertii commutari non po-
test ; secus verò quando non esset acceptata
promissio , quia tunc jus non est illi quæsitum .
Ita Doctores relati à Peregrino *loc. cit.* Sunt &
alia privilegia , quæ videri possunt , Sanch. *ro.*
2. *lib. 5. cap. 5.*

Quar. 24. Quale peccatum sit , de emissã
professione pœnitere .

Resp. Per se mortale non est , dummodò Mo-
nialis retineat animum adimplendi promissã .
A venialitatem non excusò , quia illa pœni-
tentia actus boni , licet voluntarii , avertitur
directioni rationis , & summa ingratitudo est ,
nolle recipisse à Deo tale , ac tantum benefi-
cium , quale est religiosa professio . Ita Azor.
Cajet. Vazquez , & alii relati , & approbati à
Peyrin. 1. 2. de *Prælat. q. 3. cap. 1. §. 5. n. 155.*

CAPUT III.

De Monialium Consecratione .

Quar. 1. Quidnam voto virginitalis ,
aut celibatus publico , & so-
lemni cum Episcopi consecratione Moniales
cœperint obligari .

Resp. Sunt , qui Divum Basilium Magnum
hujus instituti , sive consuetudinis auctorem
faciant . Alii id sub Constantino Magno , & alii
Ambrosii . Sed Ambrosius ætate factum arbi-
tran.